

སྒྲུང་བརྗོད།

མདོ་སྐྱུག་སྐྱུག་གཞུང་བརྗོད་པའི་སྐྱུག་གི་སྒྲུང་སྒྲོང་བཞིན། །

མནའ་སྐྱུག་མཁས་པའི་བཀྲི་བ་དང་བསྐྱུག་ཏེ། །

འདི་ན་གཞུང་གངས་ཚོམ་དུས་བརྗོད་བྱ་སོགས། །

དེ་བའི་འདི་སྐྱུག་ཞོག་ཅེས་ཞིག་སྒྲུང་བར་བྱ། །

དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ་བརྒྱུད་སྒྲོང་པའི་ཡོངས་གཏོད་ཀྱི་ལེ་ལྷ་ལས། འདི་མཉན་པར་བྱ་
གཞུང་བར་བྱ་བཅང་པར་བྱ། རྒྱག་པར་བྱ། གུན་ཚུབ་པར་བྱ་རབ་ཏུ་གདོན་པར་བྱ་བསྐྱུག་པར་
བྱ་ཉི་བར་བསྐྱུག་པར་བྱ། ལུང་དཔོག་པར་བྱ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བྱི་བར་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་སྒྲེགས་བཅ་ཆེན་པོ་ལ་ཡི་གེ་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལེགས་པར་
བྱིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་བྱི་དང་། སྒྲུང་བ་དང་བྱུག་པ་དང་། བྱི་མ་དང་རོལ་མོ་དང་། བ་
བཟའ་དང་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་བྱིས་བྱ་དང་། བ་དན་དང་ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་ཏུ་མར་
མའི་སྒྲུང་བ་དང་མཆོད་པ་རྣམས་པ་མང་པོས་བཀྱར་སྐྱོར་བྱ་སྒྲུང་པར་བྱ་རྗེད་པར་བྱ་མཆོད་པར་བྱ་
རི་མོར་བྱ་བསྐྱུག་བཀྱར་བྱ་སྐྱེ་གུན་དགའ་བོ་འདི་ནི་ངའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲོག་ལ་གཏད་པའི་སྒྲེགས་བཅ་དང་དེ་ཉིད་ལ་བཀྱར་སྐྱོར་གྱི་སྒོ་
ནས་འཛིན་སྒྲོང་སྒྲེལ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་ལས་འབྲས་དང་གཞན་དོན་གཅིགས་སུ་སྒྲོགས་པའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་པ་དམ་པའི་བཀའ་སྒྲོས་སམ་རང་གི་གཡའ་དམ་མི་དབྲལ་བའི་ཐབས་
འགངས་འབྲས་ལྟན་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས།

རྒྱག་པར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་བཅུམས་ཏེ་ཐབ་མོའི་དཀའ་གནད་བྱུང་

བ་ཡན་ལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱུད་ལ་ཐོད་གཏུགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱིས་ལུང་
བའི་དེང་འདྲིར་སྟོན་པའི་བཀའ་གསུང་བོད་དུ་གཏོང་བའི་དོན་ངོ་མའི་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་
བཞག་རྣམས་མ་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས་སོ། །

ཀུན་སྐོང་དགེ་ཡང་ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་རིགས་འཆལ་སྤངས་པའི་འཆད་ཁིད་དང་སྟོབ་གསོ་
རྣམས་ནི་ཕྱིར་ཆོན་གྱི་བཀའ་མདོག་ཅུང་མཐོས་ན་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་གདོང་རིས་ལ་མ་འོངས་དཔྱོད་
ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁེལ་ཆོད་བྱེད་པར་ངེས་པས་འཆད་ཉན་པ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བཅད་བརྟུང་
གསུམ་གྱི་ལུང་རིགས་དཔང་དུ་བཅུགས་ནས་དབབ་བྱའི་གནད་གང་ལ་ཡང་རིགས་པས་དེད་པ་
དང་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་རིགས་པས་སྐྱོར་བ་གསུམ་གྱིས་ལོག་ཏྲོག་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་
ཀྲོག་མཆོམས་འདྲིར་བྱལོམ་པའི་ལུང་འདས་ཀྱི་སྐྱ་ཐག་ལ་འཇུ་ཞིང་འཛེག་པ་ནི་སྟོན་པའི་རྗེས་
འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བཟོད་ལམ་ཉག་ཅིག་ཏུ་ངེས།

དེར་བརྟེན་གཞུང་ཆེན་ལ་བཙོན་པའི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་
བརྟན་བྱ། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་དད་པ་ནི་ཆེས་གཅིགས་སུ་འཛིན་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་
གཞི་རྩ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་ཆད་མས་གསུང་མཐོར་སྟོགས་བཞིན་ཡོད། དད་
པའི་འཆར་ལོངས་ནི་ལུས་ངག་གི་འགྲུལ་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་བཏུབ་
པས་གང་ལ་དད་ལུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་རྣལ་
མས་ཡིད་གཏིང་ནས་གདེང་ཁེལ་བ་བྱུང་ན་མོངས་དད་ལས་བརྒལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་དད་པ་བརྟན་སོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱུང། དེས་ན་དད་ལུལ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ། གནས་བརྟན་བཙུ་བྱུག་སོགས་ནི་ནང་བ་སངས་
རྒྱུས་པ་སྐྱེའི་དད་ལུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱེགས་བམ་འདིའི་ནང་ཁོང་རྣམ་པའི་ངོ་སོ་
རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་སོགས་གཙོ་འདོན་བྱས་
ནས་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ལུང་ཐིག་ལས་མ་ཀྲོག་བར་གཡས་གཡོན་ཀུན་ནས་རིགས་པས་བརྟུང་ག་

གཙོད་འདུག་པས་བྱང་པོའི་སྒོ་ཡིས་ཞིབ་སྟོན་ཐེངས་གཅིག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་ན་ཡང་
དད་པའི་ལང་ཚོ་ལ་གཞོགས་འདེགས་ཀྱི་ཅི་བཅུད་རེ་རེས་བར་དུ་སྟེར་རེས།

དེར་གི་ཆར་ང་ཚོའི་ས་སྐང་འདིར་འཁྲལ་རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་
གསུམ་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་ཀུན་སྟོད་དང་སྤྱོད་ནང་གི་ཞི་བདེ་རྣམས་འབྱར་འཛོམས་ཀྱི་དུག་རྒྱབས་
ཞིག་འཕྱར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཤ་ཆ་དང་སྟོང་རྩེ་ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱལ་ལན་ལ་རི་མི་
སྟམ་པའི་ལུས་སྟོད་དང་དུ་སྐྱངས་བ་ནི་གཞན་དོན་གཏེགས་པའི་མཁས་པ་སྲུང་ཀྱང་བདག་
གིར་མི་བྱེད་པའི་སྟེགས་དོར་ཞིག་ཅིས་མིན། ང་ཚོའི་མདུན་དུ་གོ་སྐབས་ཞིག་འབྱེད་ཡོད་པ་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་ན་འཁྲལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དངོས་
མཐོང་ལ་གཞི་བཅོམ་ཏེ་ཆགས་སྤང་མོངས་སོགས་ཀྱི་ཅ་འབྲས་དང་བྱེད་ལས། དེ་འགོག་ཐབས་
སོགས་སྟོན་པའི་བཀའ་རྣམས་དེ་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསལ་གསལ་རྩེན་རྩེན་དུ་ས་
སྐང་འདིའི་སྤྱོད་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་རྣ་བར་སྒྲུག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཚོའི་བསྟན་བ་སྟེལ་ཆེད་དུ་
མིན་པར་དོན་དངོས་ཐོག་སྤྱོད་པ་དེ་བདེ་སྤྱོད་ལ་ཁྲིད་པའི་ལམ་སྟོན་ནས་དབང་ལུང་ཟབ་མོ་ལྷ་
ཟེན་རྣམས་ལ་ཆིངས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ཟེན་པའི་འགན་འཁུའི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

མདོར་ན་གངས་ཅན་པའི་མི་རབས་གསར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ཏེ་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་སམ་བོད་ཀྱི་གཅིས་ནོར་འདི་སྤྱོད་ཐུན་འདྲིའི་འཆེ་བའི་འཁྲལ་ཆ་རྣམས་ཞི་བྱེད་
དུ་བསྐྱར་བ་ལ་རེས་བར་དུ་འབྱུངས་དགོས་སྟུངས། དེ་ནི་ལས་སྒྲ་མོ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་ན་ཡང་
ཞིང་གཤེགས་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་གཏད་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་སྟོང་དོན་དེ་ཡིན་པས་ང་
ཚོས་གོག་བྱུང་བཟོད་ཀྱིས་ཤ་རུས་མཁྲིགས་སུ་བཏང་སྟེ་གདོང་དུ་བྱུང་རན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
འདི་སྐང་གི་དངོས་འབྱོར་ཅམ་ལ་ཉར་ཀྱིས་མི་ཅེར་བར་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་
རིགས་པས་རིགས་པ་དེད་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་མཛེས་སྒྲུག་དོ་མ་དེས་དང་པོར་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འབྲོག་སྟུབ་པ་དགོས། མདོར་ན་དེ་ལ་སོགས་པའི་ལྗོད་ཏིག་

ཉིག་གི་དམིགས་ངེས་ཅན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གྱི་བར་གསེང་རྣམས་སུ་ངལ་
བ་དུ་མ་ཆེད་དུ་བསད་དེ་དེབ་གཟུགས་འདི་ཉིད་ཁྱིད་རྣམ་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བ་ཡིན།

དེབ་གཟུགས་འདིའི་ནང་གི་ལམ་གཙོའི་བསྟུས་འགྲེལ་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྲང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལོ་སྟོན་མའི་དབྱིད་ལ་བརྩམས་ཏེ་ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་ཉེར་བཞིར་སློབ་མ་
ཡོངས་ལ་ལུང་ཁྲིད་མཛད་ཡོད། འཕགས་བསྟོད་འགྲེལ་བ་དད་པའི་ཚུ་གཉེར་གཡོ་བའི་ཟླ་ཟེར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ་སྟོན་མའི་དགེ་ལུགས་རྒྱལ་སྟོན་ཆེན་མོར་ཕེབས་མཁན་འགའ་ལ་འཆད་ཁྲིད་
གྱི་སྐབས་བར་གསེང་རྣམས་ལ་བརྩམས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་དཀར་མཛེས་སློབ་གྲུའི་ཐོད་དགེ་དུ་མས་
ཁྱེད་གཞེས་གཅིག་གནང་འདུག། སློབ་མ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་
དུ་སྟེལ་བའི་སྟོན་ཕྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་པལ་ཆེར་བརྩམས་ཟིན་ནས་
ཁ་བའི་སྒྲོངས་སུ་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད། གང་སྟོ་མའི་བསྟུས་དོན་བྱིན་རྒྱབས་
ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲ་ལམ་དུ་ལན་དུ་སྟོངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་
པས་སྟོན་མཐུག་དུ་མཆོད་སྟོན་སོགས་མཛད་མེད། མ་ཎིའི་འགྲེལ་བཤད་འཕགས་མཆོག་
ཐུགས་རྗེ་སྐུལ་བའི་དྲང་བདེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀར་མཛེས་གོང་ཁྲིར་དུ་མ་ཎི་དྲང་སྐུབ་སྐབས་སུ་
བརྩམས་ཏེ་འཆད་ཁྲིད་གནང་འདུག། ཐུབ་དབང་གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱལ་གི་ཉོགས་བཟོད་རིན་
ཆེན་སྟོན་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བསམ་འགྲུབ་དགོན་པའི་གྲ་རིགས་
འགའ་ཡིས་རྩོམ་སྐུལ་ཁྱུས་འདུག།

ད་རེས་ངེད་ཅག་ནམས་ཀྱིས་གལ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚན་འདི་ནམས་ཐ་མའི་ཁྱེད་ཅག་གྱེད་
ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བུ་གཟུགས་སྤྲིག་པའི་སྐབས་སུ་བཞད་ཅག་དང་སྤྲིག་སྤྲོན་སོགས་ནོར་འཁྱུལ་ངེ་
སྤྲོད་ཅིག་ཡོད་ངེས་པས་འདི་གཟུགས་པ་པོ་ཡོངས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།
ཞེས་སེར་གྱེས་ལྷ་རམས་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་འབོད་པས་27/4/2016/ཉིན་གྱིས།

༢༡ །མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས།

ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་ལྷ་རམས་པ་ཇེ་བཙུན་ཡ་མ་བསོད་ནམས་མཆོག་ནི།
ཕྱི་ལོ་(༡༩༢༩) ལོར་དཀར་མཛེས་འོག་བཟང་གོང་དུ་ཡབ་དགེ་ལེགས་བཟུ་ཤེས་དང་ཡུམ་
བྱེས་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཙུ་གཅིག་ལ་རྙིང་པའི་བྱབ་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་
ཆེ་ཨ་ཚུང་གི་བྱང་ནས་ཆོག་ས་སྤྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཁྲུས་ཏེ་མཆོན་ལ་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་
ཞེས་གསོལ། (༡༩༤༣) ལོར་དཀར་མཛེས་ནོར་སྤིང་གྲ་ཆང་གི་ཆོས་སློར་ཁྲུགས། ཞོར་དུ་
དཀར་མཛེས་མཐོ་སློབ་རིག་གནས་དགེ་ཆེན་ཨ་ཁུ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་
སློབ་སྦྱོང་བྱས། (༡༩༤༦) ལོར་སྐུ་གཞི་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ཁྲོད་དུ་པོད་ལྷ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དབྱ་
ཚུགས། (༡༩༤༧) ལོའི་ལོ་སྤྲད་སྐུ་གཞི་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་འཛིན་གྱའི་སློར་
དཔོན་དང་བསྟུས་གྲ་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་། (༡༩༤༨) ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་སེར་
བྱེས་གྲ་ཆང་གི་ཆོས་སློར་ཁྲུགས། དེ་ནས་གཞུང་རྙིང་འཛིན་གྱའི་བར་ཐོད་ཀྣལ་བྱས་ཏེ་རིགས་
ཚུངས་མཁས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ས་ལངས་བཞེས། ལྟུངས་ཇེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཆེན་
འཕྲིན་ལས་དོ་ཇེ་དང་ཆེན་བསྐྱ་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་ལ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་
གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་སྦྱོང་མཐིལ་ཕྱིན་གནང་། ཞོར་དུ་ལྟུངས་ཇེ་ཆོས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
བྱང་ནས་སྟན་དངགས་སོགས་རིག་གནས་གཞན་ལའང་སློབ་སྦྱོང་གནང་། (༡༩༤༩) ལོར་
ལྟུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཁྲུས། འཇང་དགྲུག་
ཆོས་སྐབས་སུ་དགའ་ལྡན་དང་སེ་ར་ལ་ཐོགས་ཆོས་དམ་བཅའ་ཐེངས་གཉིས་ཅམ་བཞུགས།
(༡༩༥༣) ལོར་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་དུ་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་
ཆོག་ས་བསགས་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་། ལོ་དྲུག་གི་རིང་དགེ་ལུགས་རྒྱགས་སྦྱོང་ཆེན་མོར་

ཐེབས་ཏེ་ལྷ་རམས་ལོ་རིམ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཅོམ་རྒྱགས་ལུལ་ཏེ་གིས་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་རམས་ཨང་རིམ་དང་པོའི་མཆན་སྟན་བཞེས། ཕྱི་ལོ་(༡༠༠༣) ལོར་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་དམ་འཛིན་དང་ཕྱི་ལོ་དེར་རྒྱད་ཉིད་བྲུ་ཆང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་གསར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ལ་སློབ་གཉེར་ཅེར་སོན་གནང་། རྒྱད་ཉིད་བྲུ་ཆང་དང་སྐོལ་མ་སྤྱིང་སོགས་ལ་མར་ཕྱིན་གྱི་དཔེ་ཁྱིད་ཀྱང་གནང་།

(༡༠༠༥) ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་དགེ་ལུགས་རྒྱགས་སྟོད་ཆེན་མོའི་དོ་དམ་པའི་འགན་བཞེས་པ་དང་། དེའི་སྐབས་བཅའ་ཡིག་གཙོགས་སུ་འཛིན་ནས་སྤྱིག་ཁྱིམས་དམ་བཟུང་དང་སྐྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱི་ལས་ཀའི་བྱ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཚུད་མཐུས་སྟོ་ཆང་བ་དང་། རྒྱགས་སྟོད་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་སོགས་ཏེ་ཐོག་ནས་བསྟན་སྟུང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་མང་དུ་གནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞེན་ནང་པའི་ལྷ་བྱུང་ཀུན་བཅུས་ཀྱི་ཅོམ་སྤྱིག་ས་གནང་བ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བཏོ་སྤྱོད་ཐེངས་འགར་བསྐྱོད། (༡༠༡༠) ལོར་དགེ་བཤེས་བཤེས་གཉེན་དགེ་འཕྲིན་ལས་རྩོམ་མཆོག་གི་དབུ་མའི་ཐེན་ཐོ་ནམས་སྤྱོགས་བསྤྱིགས་བྱས་ཏེ་དབུ་མའི་ཐེན་ཐོ་རྩེ་པའི་དགོངས་རྒྱན་དཔར་བསྐྱུན་བྱས།

(༡༠༡༣) ལོར་མེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲུ་ཆང་གི་ཁྱིམས་བདག་དགེ་བསྟོས་གནང་། སྐབས་དེར་བྲུ་ཆང་དང་བསྟན་པ་སྤྱིང་ལ་བཅངས་ནས་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་དབུ་ཚུགས་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་འཛིན་བྲུ་དང་ཅོད་འགན་ཆེན་མོ། རིག་གནས་བཏོ་སྤྱོད་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཏོ་སྤྱོད་སོགས་གསར་འཛུགས་གནང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གྲགས་ལ་འཛེམ་ཐོན་མེད་པར་གདན་སའི་སྤྱིག་ཁྱིམས་ཆེས་དམ་བཟུང་གནང་སྟེ་བསྟན་ལ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱབས། སྤྱི་རྩེས་སུ་གཉའ་བྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་ལྷང་རྒྱང་ཆོགས་པའི་གོ་སྤྱིག་འོག་རྩེ་ནམ་ཐར་འཆད་ཁྱིད་དང་རིག་གནས་བཏོ་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཞུགས། ལྷ་རྩ་རྩེ་འོ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་

ལག་ཁང་གིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ལྟ་བུར་བཏོ་སྒྲིང་ཐེངས་གཉིས་པེབས། (༢༠༡༥)ལོར་རྩི་སྒྲ་
མས་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་བཅུ་མས་ནས་མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ལའོར་བའི་དུས་བྱོན་དུ་དཔལ་ལྷན་
སྟོན་རྒྱུ་ལྟ་ཆེད་གིས་གོ་སྤྲིན་ལོག་གསང་སྒྲགས་བཏོ་སྒྲིང་གདན་ཞུས་ལྟར་པེབས།
༧སྐབས་རྩི་ཆོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ཆོས་གོ་སྤྲིན་ཆོགས་རྒྱུང་བཅུ་གས་ནས་འགན་
ཀར་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཆེད་དང་སྒྲ་མ་
རྩི་བཅུན་བའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆེད་དུང་པོད་ལྷའི་ཅ་བ་དང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་
ངག་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་གནང་བྱུང་བ་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཞུ་བ་ཡང་སྟོང་སྒྲགས་སྟོང་
སྒྲགས་འབུམ་ཏེ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་འདི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
སྐབས་དེ་ཆུང་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་དབང་སྐྱོན་དང་གོ་སྤྲིན་གི་ཐད་ལ་ངལ་བ་དཔག་མེད་གནང་།
བར་གསེང་ཆུང་སྐབས་སུ་དགོ་ལུགས་རྒྱ་གསུམ་སྟོན་པེབས་མཁན་འཛིན་གྲུ་ཁག་ལ་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ག་
ཆེན་དང་ཆུང་འབྲེལ་ལེ་ལུ་བཞི་ཆ་ཆེད་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་དགོངས་
པ་རབ་གསལ། རྩི་ཆུང་ཐང་དང་རྒྱུང་སྟོང་གི་སྟོབ་ཆེན་ཆུང་སྐབས་འཆད་ཁྱིད་ཡང་ཡང་བྱས།
པར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ནས་སྟོབ་མ་ཆུང་སྐབས་ལ་དཔེ་ཁྱིད་གནང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ བར་མི་ལོ་ཕྱི་ལ་
པོ་ཉེར་གསུམ་རིང་གདན་ས་རང་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱུས་གྲུ་ནས་བཟུང་སྟེ་རམས་ཀྱི་བར་
བཀའ་པོད་ལྟ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རིག་གནས་དང་ཆུང་ཐང་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཁྱིད་ཡང་ཡང་
གནང་སྟེ་སྟོབ་མ་བརྒྱ་སྒྲགས་མང་པོ་གསོ་སྟོང་བྱས།

ན་ནིང་པོད་རྒྱ་བརྒྱུད་པའི་ཆུང་སྐབས་འགོ་ལ་པ་ལུལ་དུ་གཉེན་འཛོད་པེབས་པའི་སྐབས་སུ།
ལུལ་དེའི་དགོན་པ་དང་བཅུན་དགོན། སྟོབ་ཀན་དང་མང་ཆོགས་ཆུང་སྐབས་ཀྱིས་རེ་སྐྱུ་བཞིན་
ཆོས་བཤད་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཞུས་ན་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་འཆད་
ཁྱིད། ཆེད་མ་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་འཆད་ཁྱིད། སྟོན་འཇུག་ཆེན་མོ་ཆ་ཆེད་བ་ཐེངས་ཁ་ཤས། ལམ་
རིམ་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཐེངས་ཁ་ཤས། ལམ་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་སྒྲགས་ནས་ཆོས་བཤད་མང་

པོ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དང་མ་ཉི་འབྲེལ་བ་ཤད་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ནང་ཆོས་རོ་སྟོན་
དང་བཟོ་སྒྲིང་གི་གསུང་བ་ཤད་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་དད་ལྡན་གྱི་སྤྱི་པོ་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་ཆོས་ཀྱིས་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱས།

དེར་གི་ཆར་དཀར་མཛེས་དགོན་པ་གཙོས་བཙུན་དགོན་མང་པོ་དང་ཡུལ་དེའི་སྤྱལ་སྤྱི་
དང་སྟོབ་ལྷའི་དགོ་ཆུ། དད་གཉེར་ཅན་གྱི་སྟོབ་མ་དང་མང་ཆོགས། གཞན་ཡང་སྟོགས་མཐའི་
གསལ་ཅན་མི་སྣ་མང་པོས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མ་བྱད་དུ་རང་ཡུལ་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་
གསོལ་བ་ཤུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་པ་དང་། གཙོ་པོ་ནི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེ་ལ་དགོངས་ནས་ད་
ལྟའི་ཆར་དཀར་མཛེས་དགོན་པའི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིའི་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆུན་དུ་བསྐྱོ་
བཞག་གིས་ཞི་གནས་རྒྱུད་སྤེལ་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་དཔེ་བྲིད་རྒྱ་ཆེར་གནང་སྤྲོས་ཡིན། འོན་
ཀྱང་གདན་སའི་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཆབ་ཆེན་པོས་ཐོག་
ནས་རང་རང་གི་རྩིས་ཡིག་སྣ་ཆོགས་ལེགས་བཤད་ཁང་དུ་འགྲོར་བས་(གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རེ་
སྤྱུག)ཅེས་པའི་རེ་སྤྱུལ་གྱིས་དེབ་རྒྱུད་དེ་འཕྲིན་དེབ་དང་འབྲུ་བ་ལྟས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱལ་
སྟོགས་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་ལ་སྤྱན་འབྱུང་བྱས། འཕྲིན་དེབ་དེའི་ནང་དད་སེམས་ཀྱི་གདོང་
རིས་རོ་མ་ཡིག་གཟུགས་སུ་ཕབ་གང་སྟབ་བྱས་ཡོད་པས་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་གདན་སའི་སྤྱི་
སྟོབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་དེས་བག་ཆགས་མ་བྱག་པོ་བསྐྱོས་ཡོད།

རྩིས་ཆོས་ཀྱང་པོད་དང་པོ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བཅེགས་པའི་ཁང་བཟང་དང་། པོད་
གཉིས་པ་སྟབ་དབང་དགོངས་རྒྱུན་སྟོན་ཆ། པོད་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་དགོངས་རྒྱུན་དང་
གསུམ་ལ་མཁན་པོ་དང་མཁན་བྱར་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བསྟུགས་
བརྗོད་དང་ཡི་རངས་ཆེས་ཆེར་ཐོབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གདན་ས་གསུམ་གཙོས་པའི་སྟོབ་གཉེར་
བ་གང་མང་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོར་བྱུང་ཡོད། མདོར་ན་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟོན་པའི་འབྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་འཕྲུག་བྱང་དུ། དཔུ་ཆ་དེ་རིགས་པའི་ཐིག་

ལས་མ་དགོག་ཅིང་། །མདོ་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རོལ་མ་བཀལ་བར། །ཟབ་དོན་དབྱངས་སུ་སློག་པའི་
 བོད་ཆུང་འདི། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་སྤྲི་ཞུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་སྤྲི་
 ཞུ་རྒྱལ་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ད་དུང་དཔར་དུ་མ་འཁོད་པའི་གསུང་རྩམ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། དཔེར་
 བ་རྒྱུ་དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་བཤ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་ལུང་གི་མཆོན་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ། སྟག་ལན་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ། གསོ་སྦྱང་དུས་ཆེགས་
 སྟོར་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱང་བ་གཡས་འབྲེལ་དུང་གི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱངས། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 གནས་ལྷ་བ་དང་དུག་པ་གཉིས་ལ་དོགས་བར་གཅོད་པའི་གཏམ་དབྱིག་གཉེན་དགོངས་རྒྱུ། དོལ་
 རྒྱལ་བས་འབྲོག་བཤད་ཁག་ལ་དབྱང་བ་ལོག་འབྲིད་གཅོང་ནད་གསོ་བའི་སྟན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་། སྦྱོང་
 འཇུག་གི་དཀའ་གནད་ཁག་ལ་མཆོན་དུ་བཏབ་པ། ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་
 ཆེན་རྩེ་བ་བཞིན་པ། དཀར་མཛེས་རྫོང་གི་ཡུལ་དགོན་ཡོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་
 པ། ད་དུང་བཀོ་སྐྱོང་གི་རྩམ་ཞོག་དང་དུས་དེབ་ཁག་ཏུ་བཀོད་པའི་བསྟན་བྱ་དང་དགོངས་ཚུལ་འོ་
 སྦྱོང་གི་རྣམ་ཐར་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་རིམ་བཞིན་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་ལམ་དུ་
 བསྟར་སྦྱབ་པའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༢༠༡༤--༩--༢༤་ཉིན་ལེགས་བཤད་གཅིས་སྦྱོང་ཁང་ནས།

མེད་བཟོད།..... [i]

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐང། [a]

སྒྲིལ་མ་ཉེར་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིན་ཕུང་།

- 1) རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་སྤྲུལ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པ་ལ་དབྱུང་བ།..... 3
- 2) ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡིན་ལ་དབྱུང་བ།..... 6
- 3) ཐུན་མོང་བའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བཟོད་བ། 8
- 4) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ། 10
- 5) སྐབས་འདིའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་བཤད་སློལ། 12
- 6) འཛིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ངོས་བཟུང་བ། 14
- 7) འཛིག་རྟེན་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད། 14
- 8) མཆན་གྱི་དོན། 21
- 9) ཕྱག་འཆའ་དང་པོ་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲིལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 21
- 10) ཕྱག་འཆའ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྡན་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 24
- 11) ཕྱག་འཆའ་གསུལ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་པ་ལོ་ཕྱིན་མའི་སྒྲིལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 26
- 12) ཕྱག་འཆའ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་མ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 27

13) རྒྱལ་འཆའ་ལྔ་པ་ནི་བཙུན་མ་རྩི་སྤྱོད་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	29
14) རྒྱལ་འཆའ་རྒྱལ་པ་ནི་བཙུན་མ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	31
15) རྒྱལ་འཆའ་བདུན་པ་ནི་བཙུན་མ་གཞན་མཐུ་འཛོམས་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	32
16) རྒྱལ་འཆའ་བརྒྱད་པ་ནི་བཙུན་མ་བདུད་འཛོམས་དབང་སྟེར་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	33
17) རྒྱལ་འཆའ་དགུ་པ་འཕགས་མ་སྤོལ་མ་མཆོག་སྟོལ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	35
18) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་པ་ནི་བཙུན་མ་བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་དབང་སྟུད་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	37
19) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་གཅིག་པ་ནི་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤོལ་མ་ལ་རྒྱལ་ འཆའ་བ།	38
20) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་གཉིས་པ་ནི་བཙུན་མ་བགྱིས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	40
21) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་བཙུན་མ་སྦྱིན་གྱིད་སྤོལ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	42
22) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་བཞི་པ་ནི་བཙུན་མ་འགྲུགས་གྱིད་སྤོལ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	44
23) རྒྱལ་འཆའ་བཅོ་ལྔ་པ་ནི་བཙུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	45
24) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་རྒྱལ་པ་ནི་བཙུན་མ་དག་འཛོམས་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	47
25) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་བདུན་པ་ནི་བཙུན་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	50
26) རྒྱལ་འཆའ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི་བཙུན་མ་རྣམ་རྒྱལ་སྤོལ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་བ།	52
27) རྒྱལ་འཆའ་བཅུ་དགུ་པ་ནི་བཙུན་མ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པའི་སྤོལ་མ་ལ་རྒྱལ་འཆའ་	

བ།	53
28) བྱ་འཆལ་ཉི་ཤུ་པ་ཟླ་བ་བཅུན་མ་དངོས་བྱ་བ་འབྱུང་གནས་ལ་བྱ་འཆལ་བ།	54
29) བྱ་འཆལ་ཉི་ཤུ་པ་ཟླ་བ་བཅུན་མ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཀྱི་ད་སྐྱེལ་མ་ལ་བྱ་འཆལ་བ།	56
30) བན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟན་བ།	58
31) དན་པའི་པན་ཡོན།	59
32) བཟླས་པའི་པན་ཡོན།	60
33) སྐྱེལ་མ་ཉི་ཤུ་པ་ཟླ་བ་བཅུན་མ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཀྱི་མཆོན་དོན།	61
34) བསྟན་འབྱུང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱེལ་མ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཀྱི་བྱར་མཆན།	62
35) སྐྱོན་ཆིག	63

འཇམ་དབྱངས་གང་སྐོ་མའི་བསྐྱེས་དོན་གྱི་རྒྱ་བས་ཆར་འབབས།

1) ཐོག་མའི་བྱང་རིམ་སོགས་བསྟན་བ།	65
2) མཁྱེན་བཅེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་འགྲེལ་དངོས།	69

མ་ཉི་ཤུ་པ་ཟླ་བ་བཅུན་མ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ཀྱི་ད་སྐྱེལ་མ་ལ་བྱ་འཆལ་བ།

1) མཆོན་དོན་སོགས་དངོས་ཀྱི་དོན།	72
--------------------------------------	----

2) སྤུས་པའི་དོན་སྤྱད་གཞི་སོགས་བསྟན་པ།	74
3) བན་ཡོན་གྱི་སྒོ་བ།	76

༡༡། སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་
ལས་ཆར་དུ་སྟེལ་བའི་སྟོན་ཕྱང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་ངོས། །
སྒྲི་ཚོབ་འཇའ་ཚོན་འོད་ཀྱི་གྱུར་བྲིམ་ཅན། །
མཉམ་ཐེས་བྱུང་འཇུག་ས་གསུམ་པན་བདེའི་གཉེར། །
སྟོན་མཚོག་སྤྲས་གཙང་བྱ་དེས་དག་ལེགས་སྟོལ། །

མོངས་པའི་ཐུན་འཁྲིགས་སྟིང་གི་བྱ་ག་ཅེར། །
ཤེས་རབ་འོད་སྤང་འབྲམ་གྱི་ཅེ་དགའ་ཡིས། །
འཁོར་ཙ་ཐུན་པའི་སྟིང་ཆེན་འཛིགས་བྱེད་པ། །
ཐར་ལམ་མིག་གཅིག་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མས་དགོངས། །

རྒྱལ་ཀྱན་ཡུམ་དང་སྤང་མཐའི་སྒྲོས་གར་རྩ་སྒྲའི་སྤྲས་སོགས་མ་ངེས་སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱེ་བར་
དབང་མཛད་མ། །
འཕངས་སོགས་འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གདུང་ཡང་བྱོད་
མཚན་འཛིན་ཅམ་སྟོལ་མཛད་མ། །
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་འཕྲིན་ལས་སྟོག་

བཞིན་མུང་མགྲོགས་མ། །

ཇི་བཅུན་མ་གྱི་ཉག་ཏུ་ཁྱིད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་རབ་འབྱངས་འབྲལ་ཡུན་མངོན་འདོད་བཅོལ་བ་
དོན་ཡོད་མཛོད། །

དེ་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་ཡིད་གྱི་དང་མའི་མཆོ། །

བསྐྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བས་སུན་བསུས་ཏེ། །

མདོ་རྒྱད་ཆད་མའི་ལོ་རྒྱས་གྲུང་བསྐྱེགས་ཀྱིས། །

སྒྲུ་མཆོག་འདི་ཡི་སྐྱབ་ཐབས་ཅུང་དཔེ་བྲ། །

ཞེས་སྐྱབས་ཡུལ་དམ་བུ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་བས་ལམ་མངོན་བར་དཔེ་བའི་
སྐབས་སྟོན་དུ་བཏར་སྟེ་འདིར་ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་གི་རྒྱད་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་
བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་ཇི་བཅུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་
བསྟོད་བ་པན་ཡོན་དང་བཅས་བའི་ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་ཉིད། རྒྱ་
བོད་ཉོར་གསུམ་སོགས་ནང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བྱབ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་
ནས་ད་བར་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཤིང་། པན་རུས་ཀྱང་དངོས་ཉགས་ཡང་དག་གམ་ཡིད་
ཆེས་བའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་བར་མངོན་སུམ་དུ་ར་མཛད་རྒྱ་ཡོད་བ་ཡོངས་
སུ་གགས་བ་ལྟར་དང་། འགྲེལ་བ་ཡང་མཁས་བྲུབ་སྤྱི་སྤྱི་དུ་མས་བརྩམས་བའི་
ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་མཇུག་མོད། འོན་ཀྱང་རང་དང་གོ་ལུགས་
མི་འདྲ་བ་དང་། རྒྱད་སྟེ་གང་ཡིན་སོགས་མཐའ་དབྱེད་དགོས་རིགས་དགག་གཞག་
ལམ་ནས་ངོ་སྟོན་བ་ཅུང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོ་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་ཁག་ལ་
གོམས་བ་སྟེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་དུ། འཕགས་བ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་བའི་
སྒྲོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེའི་དངོས་སྟོན་ཇི་བཅུན་མས་སྐྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཇེས་སུ་

བཟུང་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་བའི་ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
སོགས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཁག་ལྟམས་གཅི་པོར་བཟུང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་
བཞད་སྐྱབ་དང་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པོར་མ་ལྟོས་ཀྱི་
འབྲེལ་པས་འཆད་སྒོལ་དང་ཡང་བསྐྱར་ཏེ། མཐའ་ཚོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགག་
གཞག་སྒོར་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས། གཅི་པོར་ལས་དང་
པོ་བ་ལྟམས་རྒྱུད་སྤེའི་འདིའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་དམིགས་གཅི་པོར་
བཟུང་སྟེ།

འཆད་པ་ལ་བཞི། རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་སུས་གསུངས་པའི་ཁྱད་ས་ལ་དབྱེད་པ་
དང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ལས་སྤྲ་མེད་སོགས་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་འདིའི་སྐྱེས་
རབས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཁ་
བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་མའི་རྒྱུད་འདིའི་འབྱུང་ཁྱད་ས་ལ་རྫོ་ནང་བས།
རྒྱུད་འདི་སྒྲོལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གྲགས་
སོ། །ཞེས་དང་།

བསྐྱལ་པ་འདི་ཉིད་ལ། རི་པོ་པོ་ཏ་ལར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྐྱ་
གཞོད་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་ཅིང་། ཆད་མེད་པའི་དབྱུས་སུ་འཕགས་པ་སྐྱེན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་མའི་སྤྲགས་རྒྱུད་འབྱུམ་སྤྲག་བརྒྱ་གསུངས་སོ། །རྫོགས་ལྷན་
ཀྱི་དུས་སུ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དེ་ཀས་བྱེད་སྐྱད། གསུམ་ལྷན་ཀྱི་ཆེ་དེ་
བྱུ་ནས་འབྱུམ་སྤྲག་དྲུག་པ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་ལྷན་ཀྱི་དུས་ན་དེ་ཡང་བྱུ་ནས་སྒོར་སྤྲག་
བཙུ་གཉིས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཚོད་ལྷན་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲོལ་མ་འདུས་པ་སྒྲོ་ག་སྒོར་ཡོད་པ་
འདི་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་།

ཁྱད་པར་རྒྱད་འདི་ནམས་སྤར་ཡང་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲིན་པས་བརྒྱས་ཏེ་གསུངས་པའང་
ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་གྱི་བཤད་པའི་རྒྱད་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བའི་ཐེག་ལེ་ལས། བྱ་འཛིན་
རི་ཡི་ཅེ་མོར་ནི། །ཤུ་སེའྲེས་གསུངས་པའི་རྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་
བསྐལ་བ་འདི་ལ་ཐོག་མར་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བརྒྱས་
ཏེ་སྒྲིན་པས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི། དུག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་མའི་རྒྱད་འདི། སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་འབྱུང་
བའི་རྒྱད་ལེའུ་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཆན་དང་། ཡང་ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་། ད་ལྟར་བཀའ་འབྱུང་རྒྱད་
འབྲུམ་ཅ་བའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱད་ཅེས་བྲགས་པའི་
ལེའུ་སོ་ལྷ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཉི་མ་
སྤས་པའི་སྒྲོལ་བསྟོད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། སྒྲོལ་མ་མངོན་འབྱུང་ལེའུ་
ལྷ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་པར། །གང་གསུངས་གསལ་བྱས་དེ་དགོས་འགྲོ་ཡིད་ཐུན་སེལ་
ཤོག །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤུང་གུལྟའི་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་
བསྟོད་ནམ་དག་གཙུག་གི་འོར་བུ་ལས། སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་པ། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་གྱི་ནང་ནས། ལྷའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པའི་ལེའུ་
བརྒྱ་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུ་ལྷ་སྒྲུབ་པས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། ལྷ་སོ་
སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་བསྟོད་པ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། རྗེ་དགོ་འདུན་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྷ་
ཡོད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་དུག་འཆལ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་མ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་འབྲུམ་པོད་ཙེ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཕྱག་
འཆལ་ཉེར་གཅིག་ཐམས་ཅད་སྤྲགས་ཡིག་དུ་སྦྱང་ངོ་། །

འདི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་
དབྱུང་དགོས་པར་སྦྱང་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་སྐྱོལ་མ་མངོན་པར་
འབྱུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་ལ། པོད་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་
གསུངས་པ་དག་གི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་ས་ཡང་ལས་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་
འདི་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །

རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུང་དང་ཙེ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གི་རྒྱུད་འདི་
སངས་རྒྱས་ཀྱས་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱས་
པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་
བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྒྱས་ཏེ་གསུངས་པར་མངོན་ཏེ།
ལས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ་གཟུངས་འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་སྐྱོལ་མ་ལ་མ་རངས་པ་འཛོམས་པའི་སྐྱོན་ས་བསྟོད་པ་སྟེ། བན་
ཡོན་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཉི་མ་སྤྲས་པས། བཙུམ་ལྷན་ཤུག་བྱུང་བས་རྗེ་བཙུན་འབགས་མ་སྐྱོལ་མ་ལ་
བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་ཙེ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས། ཞེས་དང་། ལས་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པའི་
རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འདིའི་སྐུར་བྱུང་དུའང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་སྐྱོལ་མ་ལ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་རྒྱད་སྡེ་གང་ཡིན་ལ་དབྱུང་བ་ནི།
རྒྱད་འདི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བས་རྒྱད་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱད་དུ་གཏོགས་
པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་བྱ་རྒྱད་ཡིན་མིན་
ནི་བརྟག་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པ་འདི། གླ་མེད་རྒྱད་དུ་བཀྲལ་བའང་འདུག་གསུང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ནང་པས། ཕྱག་འཆལ་དང་པོ་རྣམས་ཡིག་དོན་དང་སྤྲས་
དོན་གཉིས་རེས་བཀྲལ་ཞིང་། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྤྲས་
དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དང་བཞིའི་སྔོན་སྤྲས་གླ་མེད་དུ་བཀྲལ་བར་སྤང་ལ། བོད་འགྲེལ་
གཞན་རྣམས་སུ་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ཅེས་ལས་རྒྱད་སྡེ་གང་གཏོགས་གསལ་ཁ་
མ་མཛད་ཀྱང་། འདི་ནི་རྒྱད་སྡེ་བཞི་ལས་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་འབྲུལ་མེད་དུ་བྱ་དགོས་པར་
སྤང་སྟེ། སྔོན་དཔོན་སྤྲ་སྤྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྔོན་མའི་སྤྲུབ་ཐབས་ལས། དེ་ནི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པའོ། །སྔོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི།
ཞེས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་སྤྲ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམས་པའི་རིམ་པ་དང་
སྤྲར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོད་མཆན་
བཅས་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཆན་ཉིད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

སྔོན་དཔོན་ཉག་པའི་རྗེ་རྗེས་མཛད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་།
བསྐྱེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
རྫོགས་བསྐྱོམས་ལ། །ཞེས་སྤྲ་སྤྲུབ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་སྤྲ་འདིའི་ལས་ཀྱི་ལུས་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྲར་ཞིང་། རྒྱད་པར་དུ་སྔོན་དཔོན་སྤྲུཆ་གྲུའི་སྔོན་
བསྐྱེད་ལས། སྔོན་མ་མཛད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱད་ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ། རྣལ་

འཕྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས། ལྷའི་ནམ་གངས་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཙུ་
གསུམ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པས་གསུངས། ཞེས་ནས་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྒྲོལ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་ཞལ་དངོས་སུ་
བསྟན་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་བ། སྒྲོལ་དཔོན་ཉི་མ་སྤས་པའི་སྒྲོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་
ཀྱང་། ནམ་དག་སྤགས་ཀྱི་འི་བསལ་ལ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དངོས་བསྐྱེད་དང་
རྫོགས། །ཆོ་ག་རི་བཞིན་རི་སྟེད་པར། །མ་འབྲུགས་འབྲུལ་བ་མེད་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་
ལམ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་ལེན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲོལ་དཔོན་འདིས་
ཀྱང་སྒྲ་མེད་དུ་བཞེད་དོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་ལས། བོད་འགྱུར་
ལེའུ་སོ་སྡེ་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དེ། རྒྱུད་འབྲུལ་མེད་དང་དེ་ཡང་
སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མིན་པར་སོར་གཞག་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་རྫོ་ནང་བས་དེ་
རྒྱུད་སྡེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བཀག་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་ནམ་ཡང་མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་མཁས་གྲུབ་ལ་ཁ་གཡར་གྱི་གཞུང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་སྟོ་གང་ས་ནས་དབྱེད་
གཞི་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་མིན་པས་བཞག །

དེས་ན་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མེད་དུ་
བཀའ་སྤང་བ་དང་གཞན་དག་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཀའ་བ་མི་འགལ་བའི་ལན་དུ། འཇམ་དཔལ་
མཆོན་བརྗོད་སྒྲོལ་དཔོན་སྟེག་པའི་རྫོ་རྗེ་དང་རག་དབང་གྲགས་པས་ཡོ་གར་བཀའ་བ་
དང་། དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་གྱིས་སྒྲ་མེད་དུ་བཀའ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་བྱངས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལན་དུ་སྐྱ་བཞི་དབྱེད་གཞིར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་བ་དེ་འཛིགས་

གསུམ་ལྟ་བུ་ཡང་སྒྲ་མེད་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱབས། འགའ་ཞིག་གིས་མཁས་
བྱུང་ཆད་ལྡན་ཞིག་གིས་སྒྲ་མེད་དུ་བཀའ་ན་སྒྲ་མེད་ཡིན་དགོས་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་
འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཡོ་གའི་རྒྱད་དང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་
དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲ་མེད་དང་ཡོ་གར་བཀའ་བའི་མཁས་བྱུང་ཆད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདིའང་སྒྲ་མེད་དང་བྲ་རྒྱད་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་ཇི་ལྟར་
བརྒྱུག་།

འགའ་ཞིག་ན་རེ། འདིའི་ཉི་མ་སྤྲས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚུམ་པ་པོའི་ཉི་མ་
སྤྲས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ། འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་བསྟོད་ལས། ལྷ་སྐྱབ་བརྗོད་གོ་སར་ལས། ཉི་མ་སྤྲས་པ་
བུང་བ་ཡིས། །ལེགས་སྦངས་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །བུ་སྒྲོབ་སྦྱང་བུའི་ལུས་རྒྱས་
ཤོག །ཅེས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བུ་སྒྲོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྟ་མོ་འདིའི་སྐྱེས་རབས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མཆོག་
འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་བུང་བའི་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་། ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་
པས་པན་ཡོན་གྱི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་བུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་
པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་བུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་བུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི།

སྒོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཆོག་གས་པའི་འོད་ཅེས་བྲ་བ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྩ་སྒྲིའི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཆེ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བྲ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་
བས་སངས་རྒྱས་དེའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བྲེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཆོད་
ཅིང་། ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོགས་བཅུར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེས་
བཀའ་བའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་མཆོད་རྩིས་དག་གིས་རྟེན་བཀུར་ཞིང་།

མཐར་བུང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྐྱུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་དགེ་སྒྲོང་ཆུམས་ཀྱིས་
ཁྱེད་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེས་བར་གྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་བ་ལ་
བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིག་
བསྐྱེད་ཡང་། དེའི་ལན་དུ་བྱ་མོས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་མང་གི།
བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་
འཁོར་བ་མ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་
སྐྱུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་དུ་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྦྱོར་བཞིན་དུ། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་
འགྱུར་ཤོ། །དེའི་མཐུ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྔ་དྲོད་ཕྱི་དྲོད་དུས་སྟེ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་བརྒྱ་
སྒྲོང་རེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་བཟོད་པ་ལ་བཀོད་པས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་
མཆོན་ཐོགས་སོ། །

དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་བའི་བྱ་རྒྱ་ཆུང་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱང་དུ། རྒྱུགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཆུམས་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་ཞིང་སྦྱོབ་པར་དམ་བཅས། བདུད་ཐམས་ཅད་
ཆུམ་པར་འཛོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་པ་དགྲུ་བཅུ་ཅ་
ལྷའི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲོང་འབྲུམ་ཐུག་རེ་བསམ་
གཏན་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད། རུབ་རེ་བཞིན་གཞན་འཕྲུལ་བདག་པོ་སྟེ་བདུད་བྱེ་བ་
བརྒྱ་སྒྲོང་རེ་བཏུལ་པས་སྒྲོལ་མ། གདུང་མ། ཐུར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་སྒྲོང་ཇི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་

སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་སུ་
གྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྒྲུང་ཡང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་འོད་ཟེར་
ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བས། འོད་ཟེར་སྒྲི་བཞིས་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་བ་འབྲེས་པ་ལས་ལྷ་
མོ་སྒྲོལ་མར་གྱུར་ཏེ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱང་སྤེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་།
བརྒྱ་དྲུག་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་གཡོ་དབུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐྱལ་བ་ཨ་སར་ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ནི་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་ཇོ་ནང་པས་གསུང་
རྒྱུ་བཞིན་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ནི།
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་ཟ་མ་ཏྲོག་གི་མདོ་སོགས་ཕྱོགས་མ་སྐྱུན་པར་བྱུང་ཕྱོགས་
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ། འཐབ་ཚོད་དང་ཀས་ཤིང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་
མིང་ཡང་མི་གྲགས་པའི་དགའ་པའི་ཞིང་དེར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་
ལྷ་པོས་འདུལ་བ་ལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་། མོས་འདུལ་བ་ལ་སྒྲོལ་མར་སྐྱལ་བར་
དགོངས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས། སྐྱུན་གཡས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞིག་བྱང་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས།
གཡོན་པ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་ཞིག་བྱང་བ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མར་སྐྱལ་བར་དགོངས། དེ་ཡང་

ཞིང་དེར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ་བཙུན་མོ་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་
སྤུས་མེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དགོན་ཅིག་ལ་མཆོད་པའི་རྩེ་སྤུལ་བསྐྱེད་ཅན་དུ་རྒྱུ་
མཁྱེགས་ཞིག་མེ་ཉོག་ལེན་དུ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཞིག །ཡུལ་དེར་མེ་ཉོག་བསྐྱེད་སྟེང་པོ་
གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ཆོད་ཀྱི་གཞོག་པ་ཅམ། ལོ་མ་སྤུབ་ཅམ། དེའི་དབྱས་ན་མེ་ཉོག་གསུམ་
པ་ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་དོ་མཆར་སྒྲིལ་ཏེ་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་དེའི་ནང་ལ་
རྩེ་སྤུལ་སྒྲིལ་བའི་སྤྱི་ཞིག་བཞུགས་ངེས་པ་ཡིན། སྤུན་བྲངས་ལ་མཆོད་གནས་བྱའོ་
གསུངས་ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་སྒྲོན་བཙུན་མོ་སོགས་འཁོར་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་
པས་རོལ་མོ་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན་བ་ན། བསྐྱེད་སྟེང་པོ་ཁ་སྤེ་བའི་ནང་
ཁྱེའུ་བཙུ་དུག་ལོན་པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་
རལ་བའི་ཅོད་བན་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དར་ཀྱི་སྟེང་དཀྱིས་བྱས་པ།
རི་དྲགས་ཀྱི་བགས་པ་སྤག་ལ་བཀལ་བ་ཞལ་ནས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྟོང་རེ་རྩེ་ཞེས་བའི་སྤྱི་སྒྲོག་པ་ཞིག་བཞུགས་པར་མཇལ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དད་
པས་བྱག་དང་བཅས་ཤིང་རྩ་ལ་མཆོད་པའི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་པོ་བྲང་
དུ་སྤུན་བྲངས། མཆོན་ཡང་བསྐྱེད་སྟེང་པོ་དང་བསྐྱེད་སྟེང་སོགས་གྲགས། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་
སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སྤུལ་བ་འདི་གང་ལགས། མཆོན་ཅི་ཞིག་གསོལ་ཞུས་པས། སྤུལ་
པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་
དུས་གསུམ་ཀྱི་བདེ་བར་གཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྤུལ་བའི་འཕགས་པ་
སྤུན་རས་གཟིགས་དབང་སྤུག་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདིས་ནི་ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

ཟླ་བ་ཉ་ལ་བབས་དུས་རྒྱལ་པོས་མཆོད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དབག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་
པས་སྤུལ་བའི་ཁྱེའུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྩེ་སྤུལ་བྱས་སེམས་ཅན་ཀྱི་

དོན་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ནམས་དུག་ལྔ་
རྟགས་ཤིང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེ་ལྟར་འབར་བ་གཟིགས་ཏེ་སྒྲིང་རྩེ་ནས་སྤྱན་ཆབ་
ཤོར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་གཡས་བ་ནས་སྒྲོལ་མ་དང་གཡོན་བ་ནས་ཁོ་གཉིས་ཅན་བྱོན་ཏེ།
སྒྲོལ་མའི་ཞལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོངས་ཤིག་
གསུངས། ཁོ་གཉིས་ཅན་མས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྤྱགས་གཡེང་མ་མཛད་
ཅིག །ཁོ་མོ་ཅག་གཉིས་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་བྱེད་གྱི་གྲོགས་བྱའོ་གསུངས་ནས་སྤྱར་སྤྱན་
གཉིས་སུ་ཐེམ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྟ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སྒྲེ་སྤྱགས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་སྒྲོན་སྒྲོབ་
བ་ནམ་གཟིགས་སྤྱན་ཆབ་ལས། །གང་འཁྱུངས་དེ་ཆེ་དེ་མ་ཐག་འདི་སྐད་དུ། །མིད་གནས་
གང་སུ་འདིགས་པས་འདིགས་འགྱུར་ཡོད། །དེ་ཀྱན་ངས་སྐྱབས་ཞེས་གསུངས་དམ་
བཅའ་དགོངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པས་པན་ཡོན་གྱི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས།
སྤྱིར་སྐྱབས་འདིའི་འདིགས་བ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་བཤད་སྒྲོལ་གཉིས་དང་། དོ་
ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེན་སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྱས་པས་ནི། སེང་
གེ་སྤང་ཆེན་མེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་། །དུག་སྐྱུལ་བཙོན་ཁང་ཆུ་དང་འབྲུང་པོའི་
གདོན། །ཞེས་སེམས་དང་། སྤང་ཆེན་དང་། མེ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་། དུག་སྐྱུལ་དང་།
བཙོན་ཁང་དང་། ཆུ་དང་། འབྲུང་པོའི་འདིགས་བ་དང་བརྒྱད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ལ་མཛད་ཅིང་།

རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་བཞེད་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ཐིས་མ་ལས།
འདིགས་ཆོགས་ལྟ་བུའི་རི་སུལ་གནས་བཅས་ཏེ། །གཞན་ལས་མཆོག་དུ་འདྲིན་པའི་
སེམས་ཁེངས་ཤིང་། །པ་རོལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་སྤྱལ་བྱིམ་ཅན། །ང་རྒྱལ་སེམས་ལྟེ་

འདིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ནས་ཐེ་ཆོ་མ་ཤེ་ཟེའི་འདིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གྲུབ་ལ།

རྫོང་ནང་པས། རྒྱ་གར་སྟོ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཀ་མཆ་མེའི་འདིགས་པ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་མ་ར་སིང་ཏུ་ཆུའི་འདིགས་པ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷའི་སེང་གེ་
བཙོན་གྱི་འདིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སརྩ་མི་ཏུ་ཆོམ་རྒྱུག་གྱི་འདིགས་པ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་སུ་ཟླ་ཁ་ཀེ་ཤེ་གར་ལོག་གི་སྒྲུང་དམག་གི་འདིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
བུ་རྩ་དུ་སྒྲིག་གི་འདིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་དུག་
སྒྲུལ་གྱི་འདིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཆངས་པའི་སྒྲིན་མོའི་གདོན་ནམ་
རོ་འབངས་ཀྱི་འདིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་བཅས། རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་མི་འབྲ་བ་བརྒྱད་འདིགས་པ་མི་འབྲ་བ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པའི་ལོ་རྒྱས་ལ་སྦྱར་
བར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཉི་མ་སྤས་པ་དང་རྫོང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་རིམས་
ནད་ཀྱི་འདིགས་པ་འདིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་མ་བགྲངས་པ་དང་གཅིག །རྫོང་ནང་པས་
ཕྱིས་ཕྱོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་འདིགས་པ་ཉི་ཆེ་རེ་ལས་བསྐྱབས་པ་ནམས་འདི་
བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་འབྲེན་པ་ནི། འོག་ཏུ་བྲངས་པའི་འདིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་རིམས་ནད་ལས་སྟོབ་པ་འདིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ཆོན་དུ་འབྲེན་ལ་བཙན་ལས་སྟོབ་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཕྱོན་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་འགའ་ཞིག་འདིགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་རེ་ལས་སྟོབ་པ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འདིགས་པ་
བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པའི་ནང་ཆོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འདིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་
པའི་ལོ་རྒྱས་ནམས་ནི་འདིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་སྒྲུབ་པའི་ནམ་བུར་ཟེན་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།

ཆུ་གཞུང་དུ་མས་བཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྒྲོབ་པར་མཛད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་
གསུངས་པས་རིམས་ནད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་དེ་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱས་སྒྲུང་བའི་
སྤྱིར་དང་། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་སངས་སྤང་གི་འཛིགས་པ་
སོགས་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོབ་པར་མཛད་པའི་དོན་དང་། ཉི་སྤྱས་དང་ངོ་ནང་
སོགས་གྱིས་དེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བདེན་ལོ་ཞེས་གོ་བའི་
ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་མཆོན་གཞི་ཅམ་རེ་འགོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

འཛིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྒྲོབ་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ལས། སང་གོ་སྤང་ཆེན་མེ་དང་
སྒྲུལ། །མི་ཚོད་ཆུ་དང་རིམས་ནམས་དང་། །ཤ་ཟས་འཛིགས་པ་བརྒྱད་པོ་ལས། །སྒྲོབ་
མཛད་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སེལླེའི་འཛིགས་པ་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་འཛིགས་
པ་དང་། མེའི་འཛིགས་པ་དང་། སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། མི་ཚོད་གྱི་འཛིགས་པ་དང་།
ཆུའི་འཛིགས་པ་དང་། རིམས་ནད་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཤ་ཟའི་འཛིགས་པ་དང་བརྒྱད་
དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ནི།
འཕགས་པ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོལ་བ་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་གཟུངས་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་
པོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་གནས་གྱི་
འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
དང་། ཡི་དྲགས་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བགྲོད་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་

ཡས་པ་དང་། སྒྲི་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཉད་ཀྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དཔྱུལ་བའི་འཛིགས་པ་སོགས་བརྒྱད་ལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ཆོན་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི། འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་
གཞན་དག་ཏུ། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཙམ་དུ་
མ་ཐད་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུའང་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱབ་པར་གསོལ་བར་གདབས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པ་སྤྲ་མ་ནི་དཔེ་ཙམ་སྟེ་གཙོ་བོ་ནི་
འཛིགས་པ་སྤྲ་མ་ལས་སྟོབ་པའི་མཆོཙ་ནས་འཛིགས་པ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལས་སྟོབས་པར་
གསོལ་བ་གདབ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདི་ཉིད་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དངོས་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་
འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ངོ་སྟོན་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། དེ་ངོ་
འཕྲོད་པའི་རྗེས་སུ་གོང་དུ་བྱངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་
པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའང་མཆོཙ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དཔེའི་
རྟགས་གསུམ་ལས་དོན་གྱི་རྟགས་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པས་
ཕྱིའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་བཅུ་དྲུག་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་སོགས་ལས་ནང་གི་རྟགས་
པར་དཔོག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །

དེ་དག་ལས་འཛིགས་པ་སྤྲ་མ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་རིམ་བཞིན་འཆད་ན།
དང་པོ་སེལྐའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་ཚུལ་ནི། ཤིང་འཕུ་ཞིག་ནགས་ཆལ་དུ་སོང་བ་
ལས། སང་གོ་མོ་བཀེས་པ་ཞིག་དང་སྤྲད་ནས་ཟ་བར་བརྩམས་ཏེ་ཁར་ཐོགས་ནས་རང་
གི་ཆང་དང་ཉེ་བར་སོང་། དེར་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྟོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས།

མདུན་དུ་བུད་མེད་ཤིང་ལོའི་གོས་ཅན་ཞིག་བྱང་ནས་སེང་གེ་མོའི་ཁ་ནས་སྦངས་ཏེ་ཁྲོང་
ཁྲིར་གྱི་ཆོང་འདུས་སུ་བཞག་སྟེ་སྒོག་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། སྐལ་ལྷན་རིགས་ཅན་ལས་མཆོན་མེད་པ་
ཞིག །རང་ཡུལ་མ་སྤེབས་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོས་བདས། །ཁོམ་ལྷན་སྤྲེས་བྱས་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས། །སྒྲོལ་མས་རྗེས་བབྱང་སེང་གེས་གྲུས་བྲག་འཆལ། །ཞེས་ལས་
སྟོན་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལས་དུ་ཆས་པའི་དུས་ན་སེང་གེས་རིག་ནས་བདས་པའི་ཆེ།
སྒྲོལ་མས་རྗེས་སུ་བབྱང་ཞིང་དེའི་བྲིན་གྱིས་སེང་གེ་ཡང་དད་དེ་བྲག་འཆལ་བར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦང་ཆེན་གྱི་འདྲིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ལོན་པ་ཞིག་མེ་ཏོག་འཐུ་བར་ནགས་གསེབ་དུ་སོང་བ་ན། ཁུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྦང་པོ་
ཆེ་གཏུམ་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ། དེས་སྒྲ་ཤལ་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་མཆེ་བ་བསྐྱོན་པར་
བརྩམས་པ་ན། སྒྲོལ་མའི་མཆོན་དྲན་པར་བྱས་ཤིང་། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། རྗེ་བཅུན་མའི་མཆོན་དྲན་པའི་བྲིན་རྒྱབས་གྱིས་སྦང་ཆེན་དེས་དོའི་སྟེགས་མཐོན་
པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་ཤལ་གྱིས་བྲག་བྲས་ཤིང་། ཡང་སྦངས་ནས་ཁྲོང་ཁྲིར་གྱི་ཆོང་འདུས་
གྱི་གནས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྲས་སོ། །དེ་ནས་འདུན་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་དང་། རྒྱལ་པོའི་
པོ་བྲང་གི་སྒོར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བྲས་པས། བུ་མོ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གོ་
ཞེས་གྲགས་པས་བྲབ་པར་བརྟེན་མཐར་རྒྱལ་པོས་གསན་ཏེ་བཅུན་མོར་སྦངས་པར་
གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། བྲིན་རྒྱབས་མཐར་བྲག་གཟུངས་སྟགས་བསྟོད་
པའི་མཐུས། །དེ་མ་ཐག་དུ་སྦང་ཆེན་འདྲིགས་ལས་སྐྱབས། །ཞེས་གཟུངས་སྟགས་གྱིས་
བསྟོད་པའི་མཐུ་ལས་སྦང་ཆེན་གྱི་འདྲིགས་ལས་བསྐྱབས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་བ་མའི་འཛིགས་བ་ལས་སྐྱོབ་བའི་ཚུལ་ནི། འ་འཁོན་ཆགས་བའི་བྱིམ་
ཆང་གཅིག །རྒྱབ་མོ་ཁང་བ་ལ་དག་ཡིས་མེ་བཏང་བས་འགྲོས་བར་བརྩམས་ཀྱང་མ་ཐར་
བའི་ཆེ། གྱེ་སྐྱོལ་མ་སྐྱོལ་མ་ཞེས་མཆན་ནས་བཞེད་པས། བྱིམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྡོ་
ཞིང་མཛེས་བ་ཞིག་ཕྱུང་སྟེ། ཆར་གྱི་རྒྱན་གཉའ་ཤིང་ཅམ་བྱིམ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བབས་པས་མེ་
ཞི་སྟེ་བྱིམ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཉིས་ཐར་རོ། །

ཉི་མ་སྐས་བའི་བསྟོད་བ་ལས། ཤིང་སྐམ་ཁི་ལ་ཆེ་ཆད་བརྒྱ་བཞག་སྟེ། །ལོག་ལྟའི་
རྒྱལ་པོས་བྱང་སྟོང་མེ་སྟ་མཆོད། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མེ་རྟོག་མེང་འཛིན་
མཛད། །དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན་པས། །ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལོག་ལྟ་ཅན་
ཞིག་གིས་བྱང་སྟོང་ཞིག་ཆེ་ཆད་བལྟ་ཕྱིར་མེར་བསྟེགས་བའི་ཆེ་ན་ཇེ་བཙུན་མས་ཞལ་
དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན་པས་སྟེ་བསྐྱབས་བར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་དུག་སྐྱལ་གྱི་འཛིགས་བ་ལས་སྐྱོབ་བའི་ཚུལ་ནི། མོང་ཁྲིར་གྱི་སྤྱང་
འཆོང་མ་ཞིག །དུས་ལན་གཅིག་སུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་ལྷ་བརྒྱ་སྒྲིན་བའི་ཆོང་དཔོན་
ཞིག་ཉིད་དེ། བམ་ཕྱེད་གྱི་དུས་ན་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་འདོད་པས། རང་གི་
བྱིམ་ནས་སོང་སྟེ། ལམ་དུ་ཤིང་ཤི་རི་ཤིའི་ཡལ་ག་ཞིག་ལ་འཇུས་བ་ན། ཤིང་ལ་
འཁྲིལ་བའི་སྐྱལ་གདུག་པས་ལུས་ལ་འཁྲིལ་ཤིང་ཐེན་བའི་ཆེ། ཇེ་བཙུན་མ་སྐྱོལ་མ་
བན་བར་བྱས་བ་ཅམ་གྱིས་དུག་སྐྱལ་དེ་ཉིད་མེ་རྟོག་གི་མེང་བར་གྱུར་ནས། ཞག་
བདུན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ལ་གནས་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྐྱལ་དེ་ཉིད་དཀར་པོ་དུག་དང་
བལ་བར་གྱུར་ནས་ཆུ་བོར་ཞུགས་སོ། །

ཉི་མ་སྐས་བའི་བསྟོད་བ་ལས། གཟུགས་མཛེས་བྱ་མོས་པ་རོལ་ནགས་སུ་
ཕྱིན། །དུག་སྐྱལ་གདུག་བའི་ཁ་རྒྱངས་སྒྲིན་ལྟར་འཕྱིབས། །འབྲས་ལྷན་ལྷོན་བའི་ཤིང་གི་
བསིལ་གྱིབ་ལ། །སྤྱི་བོར་ཕྱག་བཞག་མི་བཟད་ནད་ལས་ཐར། །ཞེས་ལྷོན་ཤིང་གི་བསིལ་

གྲིབ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེལ་གྱི་ཁ་རྒྱངས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆེན། སྐྱོལ་མ་ལ་གསོལ་བར་བཏབ་
པས་སྤྱི་བོར་བྲག་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེལ་དུག་གིས་ཟིན་པའི་བཟོད་དཀའ་བའི་སྤྲག་
བསྐལ་ལས་ཐར་པར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་འདིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོམ་རྒྱན་གྱི་འདིགས་པ་
ལས་བསྐབས་པ་ནི། ལུང་ར་ཐའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཆན་ཟླ་དུ་ཀའ་ཞེས་བྲ་བར། ཆོང་དཔོན་
ཤིན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ། མ་རུའི་ཡུལ་དུ་ར་མོང་སྟོང་ཅམ་དང་། ལྷ་མཆོག་
ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་གྱིས་ཁལ་བཀལ་ཏེ་སོང་བ་ལས། ལམ་ཁར་ཆོམ་རྒྱན་སྟོང་ཅམ་གནས་པའི་
འབྲོག་དགོན་པར་ཕྱིན་པས། སྤྲོན་དུ་སོང་བའི་ཆོང་པ་ཐམས་ཅད་བསད་པའི་ཤ་ཁག་
རུས་པས་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྲབ། ཆོང་པ་བརྒྱ་སྟོང་ནི་གསལ་ཤིང་ལ་བཙུགས།
ཆོམ་རྒྱན་དེ་རྣམས་མའི་ཤ་ཡང་ཟ་བ་སྤྲིན་པོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། ཆོང་དཔོན་དེ་ཤིན་ཏུ་
འདིགས་ནས། མགོན་སྐབས་གཞན་མེད་པས་སྐྱོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན།
སྐྱོལ་མའི་སྐྱེལ་པ་དཔའ་བོ་གོ་མཆོན་ཐོགས་པའི་དམག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ།
ཆོམ་རྒྱན་དེ་རྣམས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱད་ཅིང་། ཆོམ་རྒྱན་
རྣམས་བྱར་བའི་ཤུལ་དུ་ཆོང་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བར་ཕྱིན་ནས་སྤར་ཡང་ཟླ་དུ་ཀའ་སྤེལ་
སོ། །

ཉི་མ་སྤས་པས། ཆོང་དཔོན་ཞོར་ལྷན་ཤུལ་རིངས་ལམ་དུ་ཞུགས། །འདིགས་པའི་
ཐར་ལ་མི་ཁྱོད་ཆོམ་རྒྱན་བྱུང་། །ཡི་དམ་ལྟ་མོས་འདིགས་མེད་བདེ་སར་བསྐྱལ། །ཅེས་
ཆོང་དཔོན་ཞོར་ལྷན་ཞེས་པའི་ཆོང་པ་ཞིག་ཡུལ་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་གནས་གཞན་ཞིག་
ཏུ་ཆས་པ་ན། འདིགས་པའི་ཐར་ཞེས་པར་སྐྱེབས་ཆེ་མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོམ་རྒྱན་བྱུང་བ་དང་
སྐྱོལ་མ་ལ་གསོལ་བར་བཏབ་པས་མི་ཁྱོད་མེད་པའི་གནས་བདེ་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་
འདིགས་པ་ལས་གོལ་བར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

དུག་བ་ཚུའི་འཛིགས་བ་ལས་སྒྲོབ་བ་ནི། སྒྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོང་བ་
ལྷ་སྒྲོང་ཙམ་ཞིག་གྱུ་པོ་ཆེ་གསུམ་བཟུང་སྟེ་གཟིངས་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་
སྒྲིང་དུ་སྒྲིན་ཏེ། གྲུ་གཅིག་ནི་རིན་པོ་ཆེས་ཁེངས་བར་བྱས་སོ། །ཡང་དེ་ནས་སོང་བ་ན།
ཙན་དན་ས་མཆོག་གི་སྒྲིང་དང་འཕྲད་དེ། གྲུ་གཉིས་བ་ཙན་དན་ས་མཆོག་གིས་གང་བར་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དུ་འོང་བར་འདོད་བ་ལ། རྒྱ་མཆོའི་ཁོར་བདག་ནམས་ཁྲིས་ཏེ་
རྒྱང་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ཐག་རིང་དུ་ཁྱེད་ཏེ། རྒྱ་མཆོ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་བ་མང་པོ་བཀྲལ་
བའི་མཐར་ཅ་སྒྲོང་དག་དུ་འཇུགས་བ་ཞིག་དུ་སྟེབ། དེ་གོང་དུ་ཆོང་བ་ནམས་ཀྱིས།
ཆོངས་པ། ཁྱབ་འཇུག་། དབང་ཕྱུག་ རྩ་བ། ཉི་མ། ཀྱུ་བེ་ར་ལ་སོགས་བ་ནམས་ལ་ཉིན་
མཆོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་མ་པན་ལ། དེར་གྱའི་ཐག་བ་ཆད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་
ཙན་དན་གྱི་གྲུ་ཡང་སྟོར། གྲུ་པོ་ཆེ་ཡང་རུབ་ལ་ཁད་བ་ན། དེ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་
བསྟེན་གཅིག་ཡོད་པས། སྒྲོལ་མ་དན་པས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་གསངས་མཐོན་
པོས་བཞུས་པས། དེ་མ་ཐག་དུ་མཐུན་པའི་རྒྱང་བྱང་སྟེ། གྲུ་ཚུར་ལོག་ནས་རུབ་གཅིག་
ལ་འཛུལ་བྱ་སྒྲིང་དུ་སྟེབས་བ་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་ཙན་དན་གྱི་གྲུ་ཡང་རྒྱང་གིས་ཚུར་བདས་
ཏེ། མཉམ་དུ་འཛོམས་སོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་བ་ལས། ཙན་གོ་མི་དགེ་བསྟེན་འཕགས་བ་མཆོག་། རྒྱལ་
པོའི་ཆད་པས་གཞུའི་ཚུ་ལ་བསྐྱར། །ཀུས་ལྷན་ཞེ་ས་བཅས་པའི་སྟེབ་སྒྲོར་གྱིས། །འཇུ་མ་
ཞལ་དགེ་མས་སིང་གའི་སྒྲིང་ལ་བཞག་། ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཙན་གོ་མི་གང་གའི་ཚུ་ལས་
བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །

བདུན་བ་རིམས་ནད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ལོ་རྒྱས་ནི། ཡུལ་ཀྱུ་མ་ར་ཞེ་ཅར་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་བྲམ་ཟེའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་ལ་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟེབས་ནས། དེར་པན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་འགོས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་མཛེ་ནད་དྲག་པོས་ཟེན་པར་གྱུར། ཉི་དུ་དང་

སྒྲིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོར་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲིའི་ཆོས་ལས་ཉམས་ཏེ་ལྷག་མས་
འཆོ་ཞིང་། སྒྲོང་མོར་སྒྲོད་པ་ལས། ལམ་ཀར་རྗེ་བཙུན་མ་འབགས་མ་སྒྲོལ་མའི་དོ་སྒྲུ་
གཅིག་མཐོང་བས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
སྒྲོལ་མའི་ཕྱག་ནས་ཅི་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུན་བྱང་བ་ལ་ཁྱུས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མཛེ་ནད་དེ་ཉིད་དུ་
ཞི། ལྷའི་ལུས་ལྟར་མཆོག་དུ་མཛེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། དེམས་ནད་མི་གསལ་ཞིང་བཙོན་ཁང་དུ་ཆུད་པའི་
འདིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་བཅས་བརྒྱད་དུ་བྱས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ཤ་ཟའི་འདིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཞིག་དུ། ཉན་ཐོས་སེལ་བ་ཁོ་ན་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེར་དུས་ལན་ཅིག་ལུབ་
མོར་དེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ས་ལ་འཆག་དུ་སོང་བའི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ཤི་ནས།
གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་པ་འབྲིབ་པར་གྱུར་པ་ལས། ལུབ་ཅིག་དགེ་ཚུལ་ཞིག་
འཆག་སར་སོང་བས་ཤ་ཟ་མདོག་ངན་ནག་ཅིང་མི་སྤྱུག་པ་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་གཅིག་
བྱང་ནས་མགོ་བོ་ནས་བརྒྱུང་བ་ན། ཟེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདིགས་པ་
བརྒྱད་ལས་སྒྲོབ་པ་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱི། དེ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོའོ་སྤྲམ་ནས། སྒྲོལ་མ་
ཞེས་མཆོན་ནས་བོས་སོ། །དེར་ལྷ་མོ་ནག་མོ་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱང་ནས་ཤ་ཟ་དེ་ལ་
སྤྲེགས་པ་ན་ཤ་ཟ་དེས་དགེ་ཚུལ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། ས་འོག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བྲམ་
པ་སུ་ཏིག་གིས་གང་བ་ཞིག་བྱང་ནས་བྱིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གཞོན་
པ་དེ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ལོག་འདེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་གྱུར་
ཆོ། །དེག་པའི་རྒྱལ་པོ་དེག་སྤྲགས་བཙུ་བརྒྱས་པས། །བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་ལས་
རྒྱལ་བར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་རྒྱད་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་བ་ལ་
གསུམ། དུག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་བའི་རིམ་བ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་བ་
དང་། གང་གིས་བསྟོད་བའི་རིམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཆན་གྱི་དོན་དང་། ཆོག་ལྷག་པས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཅ་མཆྐ་ཨ་ཀ་མོ་ཤ་ཏི་སྟོ་ཏ་གུ་ཏ་ཏི་ཏ་སྟ་ཀ། །ཐོད་
སྐད་དུ། སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གིས་བསྟོད་བ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ།
ཞེས་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།

ཕྱག་འཆལ་དང་པོ་རྩེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་སྒྲོལ་མ་ལྷུང་མ་དབའའོ། །

སྒྲུབ་ནི་སྐད་གཅིག་སྟོག་དང་འབྲེལ། །

འདི་ག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཚུ་སྐྱེས་ཞལ་གྱི། །

གེ་སར་བྱེ་^①བ་ལས་ནི་བྱང་མ། །

ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ་རྩེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལའོ། །རྒྱ་
གང་གི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཆལ་ཞེན། སྒྲོལ་ལྷུང་དབའ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་ཏེ། དང་པོ་
སྒྲོལ་མ་ཞེས་བའི་མཆན་གྱི་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མོ་འདིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནས་

^① རྩེ་དབར་རྒྱད་ཅ། ༩༩ བ། བྱེ།

སྐབས་འདིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་དང་། མཐར་ཉིན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་
བསྐྱལ་ཏེ་ཁྲ་མེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་པས་ན། བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་
མེད་པའི་སྒྲོན་རོལ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་མཆན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོལ་རྒྱུད་
མཆན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་འདིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྐྱལ། །དེས་ན་བདག་ལ་འདིག་རྟེན་དུ། །རྒྱལ་བའི་ཆོགས་གྱིས་
སྒྲོལ་མར་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུར་མ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཐུར་བའི་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མོ་འདིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་
བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ནད་རྟིང་སྟོན་གྱིས་གསོ་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྦྱ་གྲུ་འབྲས་པ་བཞིན་ཁྲ་བ་
དང་ལོ་བསྐྱག་མི་དགོས་པར་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཐུར་བས་ན་ཐུར་མ་སྟེ་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་སྒྲིལ་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཚུལ་
དེས་ན་ལྷ་མོ་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དབའ་མོ་སྟེ་སྟོང་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད། བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
ཆོགས་བསགས་པའང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསགས། མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྒྱས་པས་ན་དབའ་མོ་འཇམ། ཡང་ན་ངེ་སྲིད་འཁོར་
བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་ན་དབའ་མོ་སྟེ།
རྫོ་ནང་པས་འདིའི་ལོ་རྒྱས་འཆད་པ་ན། དེའི་ཆེ་དགེ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་བྱེད་དགེ་བའི་ཅ་
བ་འདི་ཉིད་གྱིས་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྟོན་
ལས་བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིག་བསྐྱལ་ཡང་། དེའི་ལན་
དུ་བྱ་མོས་སྦྱེས་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་ནི་མང་གི། །བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་
དོན་སྦྱོང་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་

གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བཅོམ། །ཞེས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་བ་
ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་མཆོད་ཕུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སོག་ནས་མཆོད་ཅིང་བསྐྲུགས་བཅོམ། །

འོན་ལྟ་མོ་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོལ་སྒྲུང་དབང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་བའི་རྒྱ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་ཅེན། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་མོ་འདི་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བའི་སྒྲོག་འོད་དང་འབྲས་
སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མངའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཏེ་འཕགས་བ་སྒྱུན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྗེ་ཙམ་འཁོར་བ་ལས་བཏོན་ཡང་ཉུང་དུ་མ་བྱིན་བའི་
ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་སྒྱུན་ཆབ་ཤོར་བ་ལས། རྒྱ་སྒྲིལ་གྱི་ཞལ་གྱི་གེ་སར་བྱེ་བའས་
སྒྲིན་བ་ལས་ནི་ལྟ་མོ་འདི་བྱུང་མ་སྟེ་བྱུང་བས་ན་འཕགས་བ་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་དང་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དེའི་རྩལ་བ་ཙམ་ཡིན་བས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྲུགས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་སུ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་སྒོལ་སྒྲུང་
དབང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཞེས་སྐབས་དོན་རྒྱ་མཆོད་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་
མཆོད་ཅིང་རོ་སྒྲོད་བཅོམ། །

མདོར་ན་སྤྲིད་ཞིའི་རྒྱད་བ་རང་གིས་རྗེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་ལས་སྒོལ་བའི་
ཁུར་ལེན་བས་མཁུན་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། དེ་ཡང་བྱིར་བཤོལ་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཆེས་
སྒྲུང་བར་བསྐྱབས་བས་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། རྩ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་བའི་མཐུ་ལྡན་
བས་ན་དབང་མོ་སྟེ་རྒྱས་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྒོལ་ལ། སྒྲུང་ལ།
དབང་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་སྒྱུན་ནི་སྐྱད་ཅིག་སྒྲོག་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན། འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་རྒྱ་སྒྲིལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཐབས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་སུ་བསྟན་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཆོད་བཅོམ། །

སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ནི་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་

མཆན་དང་། འདིག་རྟེན་གསུམ་ཡང་ས་འོག་སྒྲུའི་འདིག་རྟེན། ས་སྒྲ་ལྟའི་འདིག་རྟེན། ས་
སྟེང་མི་ཡི་འདིག་རྟེན་གསུམ་ལ་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་སྒྲ་འགྲོལ་ལྟར་ཁམས་
གསུམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །

འབྲ་མ་དང་བྱང་མ་ཞེས་པའི་མ་ནི་མོ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་བདག་སྒྲ་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་
ན། མཁའ་འགོ་མ་དང་། སྒྲ་མ་དང་། རྩེང་མ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་བྱག་འཆའ་ལྟག་མ་ནི་
ཤུའི་མཐའི་མ་སྒྲ་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲ་མདོག་སོགས་ནི་སྒྲ་མ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་ན། ནམ་
མཁའི་དཀྱིལ་ན་བརྒྱ་དམར་པོའི་གདན་གྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། སྒྲ་མདོག་དམར་མོ་མེ་
ལྟ་བུའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན། ཞལ་གཅིག་ལ་སྒྲུན་གཉིས་མ། བྱག་བརྒྱད་པའོ། །བྱག་དང་
པོ་གཉིས་སྟོག་པར་བཞེངས་པའི་རབ་རྩ་དགའ་བའི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ། དེའི་འོག་མ་
གཉིས་ཀྱིས་མདའ་དང་གཞུ་གཞན་ལ་འཕེན་པ་ཐུགས་ཀར་བཀང་བ། གཡས་ཀྱི་
གསུམ་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཞི་པ་ན་རལ་གྱི། གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་ན་དུང་། བཞི་པ་ན་
ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྒྲས་པས། མཁའ་
དཀྱིལ་གསེར་མདོག་ཚུ་སྟེས་གདན། །ཞལ་གཅིག་བྱག་བརྒྱད་ཆོས་སྟོགས་
དང་། །མདའ་གཞུ་འཁོར་ལོ་རལ་གྱི་དུང་། །དྲོ་ཇི་ཞགས་བཅས་མེ་ཉོག་བརྒྱན། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ནི་སྒྲ་མ་གྱིས་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལྟར་ཞིང་རབ་རྩ་དགའ་བ་
ཞེས་བྱུང་།

བྱག་འཆའ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྗན་མ་ལ་བྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

བྱག་འཆའ་སྟོན་ཀའི་སྒྲ་བ་ཀུན་ཏུ། །

གང་བ་བརྒྱ་ནི་བཅེགས་པའི་ཞལ་མ། །

སྐར་མ་སྟོང་ཕྲག་ཆོགས་པ་ནམས་ཀྱིས། །

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འོད་རབ་འབར་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྲག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་མོ་མདངས་
ལྡན་མ་ལའོ། །དད་ཅིང་ཕྲག་འཆའ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སྟོན་གྱི་དུས་
སུ་ནམ་མཁའ་རྩལ་སྒྲག་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོན་བཅས་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་ཆེས་སྒྲོ་ལ་དྲངས་
བའི་དཀྱིལ་ན། སྐར་མ་སྟོང་ཕྲག་གིས་མཐའ་ནས་བསྐླར་བའི་དབུས་སུ། ཉ་ཡོངས་སུ་
གང་ཞིང་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྩ་བ་ཁམ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་
བརྗེད་དཔལ་བཞིན་དུ། ལྷ་མོ་ཁྱོད་གྱི་ཞལ་ནི་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་
དང་བ་ཡོངས་སུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་མཛད་མཁན་དག་ནི། ལྷ་མོའི་ཞལ་རྩ་བ་ལྟར་གསལ་བ་དང་། ཞལ་
ལས་སྐྱུ་ལས་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའམ་དེ་ལས་སྐྱག་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱར་བ་
ནམས་ནི་རྒྱད་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་འོད་ནི་འོད་རླང་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྟ་
མོའི་ཞལ་སྐྱར་བ་ནི་ལྷ་མོ་ལ་སྐྱད་པའི་རྒྱན་དུ་སོང་བས་མི་ལེགས་ཤིང་། འདི་ནི། རྒྱད་ལས། རབ་
ཏུ་ཕྱེ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་མཛད་མཁན་ལག་ལོག་གིས་སྐྱག་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་
དག་བརྒྱན་པའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་སྒྲོན་དུ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་དམིགས་ཕྱེ་བའི་དོན་
དང་། དེ་ཡང་རྩ་འོད་གསལ་ཞིང་འཕྲོ་བའི་བརྗེད་ཉམས་སྐར་ཆོགས་ཀྱིས་བྱར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་
མིག་ལ་མངོན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིའི་མཆན་ལ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྡན་མ་
དང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱིས་སྒྲོལ་མ་ཞུ་བ་ཆེན་མོ་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་
པས། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སྟོན་ཀའི་རྩ་བ་ལྟར་དཀར་བ་ཞེས་གསུངས་པས། ཞལ་ཐང་
དང་ལྗེ་བ་གིས་དུ་མའི་ངོས་སུ་སྐྱུ་མདོག་དམར་སྐྱག་གིས་པ་མཁས་པའི་གསུང་དང་

འགལ་ཞིང་རྒྱད་འདི་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་བརྟག།

ཞལ་བྱག་དང་སྤྱི་མདོག་བྱག་མཆོན་སོགས་ནི། ཞལ་གསུམ་བྱག་བཅུ་གཉིས་ལ། ཅ་བའི་
ཞལ་དཀར། གཡས་སྡོ་ཞིང་གཡོན་སེར་བའོ། །བྱག་དང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པ།
གཡས་གཉིས་པ་ཁ་ཉི་གཉི། གསུམ་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཞི་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་པ་ན་དོ་རྩེ།
དུག་པ་ན་མེ་ཉོག་གི་སྒང་བའོ། །གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་རིལ་བ་སྤྱི་བྱགས། གསུམ་པ་ན་
ཨཱཱལ། བཞི་པ་ན་རིལ་བྱ། ལྷ་པ་བྱམ་པ། དུག་པ་ན་པོ་ཉི་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱས་
པས། ཞལ་གསུམ་དཀར་སྡོ་གསེར་མདོག་ཅན། །བཅུ་གཉིས་བྱག་མངའ་མཉམ་གཞག་
དང་། །ཁ་ཉི་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་ཉིད། །དོ་རྩེ་མེ་ཉོག་སྒང་འདྲིན་གཡས། །རིལ་བ་ཨཱཱལ་
རིལ་བྱ་དང་། །བྱམ་པ་དང་ནི་པོ་ཉི་གཡོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱག་འཆལ་གསུམ་པ་རྩེ་བཅུན་མ་པ་རོལ་བྱིན་མའི་སྐྱོལ་མ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

བྱག་འཆལ་སེར་^①སྡོ་ཆུ་ནས་སྤྱེས་ཀྱིས། །

བསྐྱས་བྱག་ནི་ནམ་པར་བརྒྱན་ལ། །

སྤྱིན་པ་བཙོན་འབྲུས་དཀར་ཐུབ་ཞེ་བ། །

བཟོད་པ་བསམ་གཏན་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྩེ་བཅུན་མ་པ་རོལ་བྱིན་མའི་
སྐྱོལ་མ་ལའོ། །དད་ཅིང་བྱག་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་ནི་
གསེར་སེར་པོའི་མདངས་ལྟར་སེར་བའི་ནང་ནས་རྩུང་བད་སྡོ་མདོག་གིས་མཛེས་པར་
བརྒྱན་པ། ཐོག་མར་སྤྱིན་པ་དང་། བཙོན་འབྲུས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

^① རྩེདཔར་རྒྱད་ཅ། ༩༩། བ། གསེར།

བསྐྱུང་དགའ་ཞིང་དེ་བསྐྱུང་ཐུབ་པའམ་རྒྱས་པས་ན་བཀའ་ཐུབ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཞི་
བ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཙུ་བར་གྱུར་པས་ན་ཞི་བའམ་ཤེས་རབ་དང་། བཟོད་པ་དང་།
བསམ་གཏན་བཅས་པར་བྱིན་བཅུ་སྟོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་བཙོན་པས་ད་ལྟར་
དེ་དག་མཐར་བྱིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་སློ་གྲོས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་རྟགས་སུ། སྒྲིན་མཛུ་བ་དང་
མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་ཚུ་ནས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་པད་མའི་ཡུ་བའི་སྟེ་ནས་བྱིན་ཞིང་ཅེ་ཙོ་
སྟན་ཐད་ནས་ཁ་བྱེ་ཞིང་ཆེས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཕྱག་མཆོན་དུ་བཞེས་པས་ནས་པར་བརྒྱན་པ་
སོགས་མཛུལ་བས་ན་མི་དད་པའི་རང་དབང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

བསྟོད་ཆོག་ཏུ། བཀའ་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་
བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དུ་མས་བཀའ་ཞིང་། ཞི་བའི་དོན་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པར་བྱིན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དག་པར་བྱིན་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་བའི་དོན་དུ་
བྱས་ནས་སྟོད་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

ཞལ་ཕྱག་དང་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ནི། སྐྱ་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཅུ་མ། སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱའི་སྟེང་གི་ཉི་མ་ལ་གནས་མ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་
དང་པོ་ན་ཐེང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གཉིས་པ་ན་རལ་གྱི། གསུམ་པ་ན་མདའ་འཐེན་
པར་མཛད་པ། བཞི་པ་ན་དོ་ཇེ། ལྷ་པ་ན་དབྱུ་གུའོ། །གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་དར་དབྱངས།
གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ། གསུམ་པ་ན་བསྐྱ། བཞི་པ་ན་བེལ་བུ། ལྷ་པ་ན་གཞུ་བསྐྱམས་ཏེ་དོ་
ཇེ་སྐྱུལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པའོ། ཉི་མ་སྐྱས་པས། པད་ཉིད་སྐྱུལ་གྱུང་གསེར་མདོག་
ཅན། །གཅིག་མངའ་ཐེང་བ་རལ་གྱི་མདའ། །དོ་ཇེ་དབྱི་གུ་དར་དབྱངས་ཞགས། །བསྐྱ་
བེལ་བུ་གཞུ་འཛིན་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆོལ་བཞི་པ་ཇེ་བཅུན་མ་གཅུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བཞི།

རྒྱུད་ལས།

བྱག་འཆལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར། །

མཐའ་ཡས་ནམ་བར་རྒྱལ་བ་སྦྱོང་མ། །

མ་ལུས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐོབ་པའི། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྗེ་བཙུན་མ་གཙུག་ཏྲར་ནམ་རྒྱལ་ལའོ། །དད་ཅིང་བྱག་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེའི་མཆོན་དོན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྦྱོན་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲུབ་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ནམ་བར་རྒྱལ་བར་སྦྱོང་མ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྦྱོང་ཅིང་བཞུགས་པ་དང་། རང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་བྱིན་པར་མ་ཟད། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུ་ལས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་པ་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ཞིང་མངལ་བའི་སྒྲོན་ས་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །

རོ་ནང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་བར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་ལས་རིག་ཕྲགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་བ་ལྷ་མོ་འདིས་བདག་གིར་མཛད་ཅིང་། རིགས་ཕྲགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཙུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་འགྲོལ་བ་དང་། དདུལ་ཚུ་སོགས་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་བླ་པ་ལྟ་བུ་མས་སྤྱར་ཡང་འཆད་དོ། །

བྱག་མཆན་སོགས་ནི། བརྒྱ་སེར་པོ་དང་རྩྭ་བའི་དཀྱིལ་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བརྟན་པར་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞི་མ། གཡས་དང་པོ་

མཆོག་སྒྲིན་པ། གཉིས་པ་ན་སྤང་བ། གཡོན་དང་པོ་ན་རིལ་བ་སྒྲི་བླགས། གཉིས་པ་
ན་དབྱུ་གྲུ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། གསེར་མདོག་ཆུ་སྒྲིལ་རི་མོ་ཅན། །ཟག་
མེད་ཆགས་མེད་རྣམ་གཞོན་ཞིང་། །གསེར་རི་ལྟར་བརྗེད་ཕྱག་བཞི་མཛེས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆོལ་ལུ་བ་རྗེ་བཙུན་མ་རྩྭ་སྐྱོག་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆོལ་རྒྱུ་ར་རྩྭ་ཡི་གེ །

འདོད་དང་སྟོགས་དང་ནམ་མཁའ་གང་མ། །

འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །

ལུས་པ་མེད་པར་འགྲུགས་པར་བྱས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་རྩྭ་སྐྱོག་མ་
ལ་ལོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཕྱག་འཆོལ་ཞེ་ན། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེས་བརྒྱན་
ཡང་རྣམ་འགྲུར་ཅུང་ཟད་ཁོ་ཉམས་དང་བཅས། གསུང་རྒྱུ་ར་རྩྭ་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་སྐྱ་
ཆེན་པོ་འདོད་ཁམས་དང་། དེའི་སྟོང་སྟོགས་གཟུགས་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟར་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བྱབ་པར་སྟོག་བཞིན་དུ། སྐྱ་ཞབས་
གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྟོང་གིས་མནན་ཞིང་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་དབང་དུ་
འགྲུགས་པའི་ལྷ་མོ་རྩྭ་སྐྱོག་མ་དེ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བྱ་
མཛེས་པའི་སྟོན་སྒྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པའོ། །

ཐོད་དུ་དར་བའི་སྒྲོལ་མའི་དཔར་མ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་བདུན་ཞེས་བྱང་བ་ནི།
ངན་སོང་གསུམ་དང་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མི་བཅས་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སྟོང་དུ་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་བསྐྱན་ནས་བདུན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། རིགས་བླག་དང་བར་དོར་ཏེ་བདུན་

ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། སྤྱ་དང་། མི་དང་། རིག་པ་འཛིན་བ་དང་། མིའམ་ཅི་
དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷའི་འཛིག་ཏེན་དང་བདུན་ལ་འདོད་བ་སོགས་ཁྱུངས་གསལ་པོ་
མེད་པའི་དབང་གིས་བཤད་སྒྲོལ་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་སྤྲང་ཡང་། འདི་ནི་ཡིག་འོར་ཡིན་
པར་མངོན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་སྤྲས་
པས་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། འཛིག་ཏེན་གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མཐན་ཏེ། །ཞེས་དང་།
ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་བ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་ཏེན་
གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མཐན་ཏེ། །ཞེས་དང་། མཐུ་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་རྩྭ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱས་འགོངས་སྤྱིད་གསུམ་གཞོན། །ཞེས་གསུང་སྤྲུལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་མཐུན་
པར་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ཞེས་གསུངས་བ་ལས་བདུན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །

ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་འཐད་ཆེ་བར་སྤྲང་སྟེ། སྒྲོལ་མ་ཉིར་གཅིག་གི་བསྟོད་བ་འདི་ལས་
གཞན་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་དུའང་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ཞེས་གསུངས་བ་ལས་འཛིག་ཏེན་
བདུན་ཞེས་མི་འབྱུང་བ་དང་། འགྲེལ་མཛད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་བདུན་ལ་ཁྱུངས་
བསྟན་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །

འདིའི་སྤྱུ་མདོག་ནི་སེར་པོ། རྩ་བའི་གདན་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་
བཞུགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་སྤྱབས་སྤྱིན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། གཡོན་བརྒྱ་སེར་
པོ་བསྐྱམས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པས་གསུངས་བ་ལྟར་ན་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་
གིས་བཞུགས་པས་འཛིག་ཏེན་གསུམ་མཐ་བདུན་ཞེས་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་གཞོན་དབྱང། ཉི་
མ་སྤྲས་པས། རྩ་སྟེང་དོ་རྩེའི་ཞབས་གཞོན་ཅིང་། །སྤྱབས་སྤྱིན་གསེར་ཀྱི་བད་ལྷག་
འཛིན། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་ཕྱག་བ་ཇི་བཅུན་མ་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་བརྒྱ་བྲིན་མེ་ལྷ་ཆངས་པ། །

རྒྱང་ལྷ་སྒྲ་ཆོགས་དབང་ཕྱག་མཆོད་མ། །

འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་དྲི་བ་ནམས་དང་། །

གཞོད་སྒྲིན་ཆོགས་ཀྱིས་མདུན་ནས་བསྟོད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཇི་བཅུན་མ་འཛིག་ཏེན་
གསུམ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་སྒྲིན་
དང་། ཕྱོགས་སྟོང་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་ཤར་སྟོང་ཕྱོགས་སྟོང་མེ་ལྷ་དང་། ཆངས་བ་དང་།
བྱུང་བྱི་ཕྱོགས་སྟོང་རྒྱང་ལྷ་སྒྲ་ཆོགས་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་ཏྲ་ཅན་དང་། དག་པོ་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་པོ་དང་། རོ་ལངས་དང་། དྲི་བ་ནམས་དང་། མདོར་ན་འཛིག་ཏེན་ན་
མཐུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲུམས་པ་མཐོ་བའི་གཞོད་སྒྲིན་དུ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་
མདུན་ནས་གྲུས་པའི་ནམ་འབྱུར་བཟང་པོ་དང་བཅས་བསྟོད་ཅིང་སྟེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་
དེ་ལོ། །

སྒྲ་མདོག་དམར་མོ། བརྒྱ་དམར་པོ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་མོ་
ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་དོ་རྩེ། གཉིས་བ་རལ་
གྲི། གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲིགས་མཛུ་བ། གཉིས་བ་ན་ཞགས་བ་བསྐྱམས་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱས་
བས། བརྒྱ་ཉི་མ་ལ་གནས་དམར། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་དོ་རྩེ་གྲི། །སྒྲིགས་མཛུ་བ་
ཞགས་བསྐྱམས་རྗེས་མཐུན་བསྐྱབ། །ཅིས་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་བདུན་པ་ཟེ་བཙུན་མ་གཞན་མ་ཐུ་འཛོམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ཏེ་ཅེས་བྱ་དང་པེ་གྱི། །

པ་རོལ་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འཛོམས་མ། །

གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །

མེ་འབར་འབྲུགས་པ་ཤིན་ཏུ་འབར་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཟེ་བཙུན་མ་གཞན་མ་ཐུ་
འཛོམས་མ་ལོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། ཟེ་བཙུན་མའི་ཞལ་ནས་ཏེ་ཅེས་བྱ་
བའི་སྒྲགས་དང་། པེ་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་སྒྱུར་ཅོམ་
པ་པོ་རྣམས་དབའ་ཞེམ་ཞིང་འཛིགས་པའི་དབང་གིས་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གཞོད་པ་སོགས་
རབ་ཏུ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་ནི་གསུང་གི་ཆེ་བོ། །བཞུགས་པའི་སྐྱེད་སྐྱབས་ཅུང་
ཟད་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཅན་གཡས་བསྐྱུར་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞོད་སྒྲིན་མ་ཐུ་
པོ་ཆེ་སོགས་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་ནི། དེ་དག་གི་བསམ་སྒྱུར་ངན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
རིམས་ནད་དང་བྱད་མ་སྟེ་དམོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དག་གི་དམོད་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་
མཛད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྐྱེད་ཆེ་བོ། །སྐྱེ་ལས་མེ་སྐྱེད་ས་འབར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་འབར་
བའི་ཁྱོད་ན་སྐྱེད་རྣམ་འགྱུར་འབྲུགས་པ་སྟེ་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པས་ནི།
ཐུགས་ཟེ་དབང་གིས་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྐྱུང་བའི་དོན་
ཡིན་པས་འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཆེ་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་ལྟ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་སྟོང་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

སྐྱེ་མདོག་སོགས་ནི། བརྒྱ་མེར་པོ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་བསྐྱུམ་
གཡོན་བརྒྱུད་པས་བཞུགས་པ། ཆམ་ཆམ་གནག་སྟེ་བཞིན་མདོག་གནག་པར་བསྟན་ཅིང་

འདིགས་རུང་ཁྲོས་པའི་ཉམས་དང་། རྒྱ་བཟའ་སེར་པོ་མནལས་པ། དེན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་
ཅན། ཀང་གདུབ་ལ་སོགས་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དབུ་
སྒྲ་གྲེན་དུ་བརྟེན་ཤིང་སྒྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་དང་པོ་ན་འཁོར་ལོ། གཉིས་པ་ན་
རལ་གྱི། གཡོན་དང་པོ་སྒྲེ་གནས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། གཉིས་པ་བརྒྱང་སྟེ་
སྒྲིགས་མཚུབ་མཛད་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱས་པས། བརྒྱ་སེར་དང་ཉི་མ་ལ། །གཡས་བསྐྱམས་
གཡོན་བརྒྱང་སྟེངས་སྟབས་མཛེས། །ཆམ་རམ་གནག་ཅིང་ཁྲོས་པའི་བཞིན། །ན་བཟའ་
སེར་བསྐྱམས་སྟོ་འགྲོས་བརྒྱན། །ཕྱག་བཞི་འཁོར་ལོ་རལ་གྱི་དང་། །སྒྲེ་གནས་སྟེང་
ཞགས་སྒྲིག་མཚུབ་མཛད། །ཅེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆལ་བརྒྱད་པ་རྩེ་བཅུན་མ་བདུད་འཛོམས་དབང་སྟེར་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།
རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་རུ་རེ་འདིགས་པ་ཆེན་མོ། །

བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་རྣམ་པར་འཛོམས་མ། །

ཅུ་སྟེས་ཞལ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ལྡན་མཛད། །

དག་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་གསོད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ། གང་ལ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་བདུད་འཛོམས་དབང་
སྟེར་མ་ལོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་ཁྲོད་ནི་
ཕྱགས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཅེ་ཆེན་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ། གསུང་གི་ཆེ་བ་རུ་རེ་ཞེས་
དེགས་སྒྲགས་བརྒྱས་པའི་སྒྲ་ཆེན་མོ་སྒྲོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། རང་གི་འདིགས་པ་ཆེན་མོ་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་འདིགས་པ་ཆེན་མོ་བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་སྟེ་གཙོ་བོ་དགའ་
རབ་དབང་ཕྱག་སོགས་དེགས་སྟེམས་མཐོ་བའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྒྲ་ཆེན་སོགས་ཕྱི་ནང་

གི་དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཛོམས་ཤིང་། སྒྲིལ་ཆེ་བ་འདམ་ལས་སྒྲིལ་གྲང་འདམ་
གྲིས་མ་གོས་པའི་མེ་ཉྱལ་ཚུ་སྒྲིལ་ལྟ་བུའི་ཞལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཁོ་གཉེར་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པར་མཛད་པས་ནི། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བའི་སྤང་ཞུགས་ཅན་གྱི་
བསྟན་འགྲོ་སྒྲིལ་བྱེད་དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསོད་མ་སྟེ་ཆད་པ་དག་པོས་ཆར་བཅད་
པར་མཛད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཀར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྲིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚུ་སྒྲིལ་ནི་བསྒྲ་དང་། དེ་ཡང་
མཛེས་པའི་དཔེ་མིན་པར་འདམ་ལས་སྒྲིལ་གྲང་འདམ་གྲིས་མ་གོས་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་
ཇི་བཅུན་མ་རང་ཉིད་ཆགས་སྤང་སོགས་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་དུ་བསྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་གདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་ཁོ་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྤང་ཞུགས་ཅན་
ནམས་ལ་ཐུགས་མི་དགྲེས་པའི་བད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་གྲིས་སྒྲེགས་ཤིང་ཉེས་
ཆད་དག་པོ་གཅོད་པའི་དོན་ཏེ། གསོད་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་དོན་ཅམ་ཡིན་
ནོ། །འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིའི་འཛིགས་པ་ཆེན་མོ་ཁོ་ཁོ་ལ་བྱེད་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་འཛིགས་པ་ཆེན་མོ་བདུད་གྱི་དཔའ་པོ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་
དག་གྲང་སྤང་།

སྒྲིལ་དོན་ནི། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞེ་མ། བསྒྲ་དམར་པོ་དང་
ཆེ་བའི་སྟེང་ན་ཚུ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་མོ་གྲང་བྱེད་པས་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡས་གྱི་དང་པོས་
ཤིང་ཕྱང་ན་མེད་པའི་ཡལ་ག་བཟུང་བ། གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་ཤིང་མཆོག་
སྒྲོལ་བ། གཡོན་དང་པོས་བསྒྲ། གཉིས་པས་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱས་པས།
བསྒྲར་ཆེ་གདན་ཚུ་སྒྲིལ་གདན། །གསེར་མདོག་སྒྲིལ་གྲང་བྱེད་ཞལ་གཅིག །ཨ་ལྷ་ཀ་དང་
རིན་ཆེན་མཆོག །བསྒྲ་བྱམ་ལས་དབང་མཆོག་སྟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཕྱག་འཆའ་དགུ་པ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་ཕྱག་རྒྱའི།

སོར་མོས་ཐུགས་ཀར་རྣམ་པར་བརྒྱན་མ།

མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་^①བརྒྱན་བའི།

རང་གི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་འཁྲུགས་^②མ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་། གང་ལ་ན། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་
ལའོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྒྲིན་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་མའི་ཡུ་བ་ནས་བཟུང་གིང་། མུ་བ་མོ་གྲང་མོ་མཐེའུ་ཆུང་གསུམ་
གནམ་དུ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཐུགས་ཀ་ནས་ཁ་ཕྱིར་གཏད་ཅིང་གནམ་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་མཆོད་པས་ན་སོར་མོས་ཐུགས་
ཀར་རྣམ་པར་བརྒྱན་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་
ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བཞི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྱུ་ལས་
འཕྲོ་བའི་འོད་མདངས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་འཁྲུགས་གིང་ལྟ་བུའི་མི་ངོམས་པའི་
འོད་ཟེར་ཆེས་མཛེས་པ་དག་གིས་རབ་དུ་བརྒྱན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མཇུག་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ནི། རྒྱ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་
ཆོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱ་བ་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བའི་དོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་

^① རྟེན་པར་རྒྱུད་ཅ། ༤༩། བ། ལོས།

^② རྟེན་པར་རྒྱུད་ཅ། ༤༩། བ། འཁྲུག

ལེགས་སྐྱེས་ཤིང་། །དག་འདུན་ཀྱན་སྐྱོང་བཅེ་ཆེན་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།
སྐབས་འདིའི་འོད་ཟེར་ནི། འགྲོལ་བ་འགྲའ་ཞིག་ལས། ཕྱག་གཡས་པའི་མཐེལ་གྱི་འཁོར་
ལོའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་སྐྱའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
བཅས་བཞེད་བ་མི་འདྲ་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོན་པ་ལས། སྤྱོགས་དང་
སྤྱོགས་བྲལ་འཁོར་ལོའི་བདག་། རང་སྐྱེས་འོད་གྱིས་ཀྱན་སྐྱེས་བསྟོལ། །ཞེས་རང་ལས་
སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་མ་
གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་ཕྱག་འཆོལ་ཉར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རབ་རྩ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་
བུའོ། །གཡས་གཉིས་པས་གར་བྱེད་པར། གཡོན་གཉིས་བ་ཤིང་མུ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་
འཛིན་པའི་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྒྱན་འབེབས་པར་མཛད་
པའོ། །ཞེས་ཕྱག་གཡོན་པའི་གཉིས་བ་མ་གཏོགས་ཕྱག་མཆོན་བཞེས་མེད་པ་དང་དེ་ཡང་
མུ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྐྱ་མདོག་ནི། བརྒྱ་རྒྱ་གའི་མདོག་ཅན་དུ་གསུངས་པས་དམར་པོ་ཡིན། འོག་གདན་
བརྒྱ་དམར་པོ་དང་རྩ་བའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བརྒྱན་མ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རབ་རྩ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དང་པོའི་
ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། །གཡས་གཉིས་པས་གར་བྱེད་པར། གཡོན་གཉིས་བ་ཤིང་མུ་ངན་མེད་
པའི་ཡལ་ག་འཛིན་པའི་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྒྱན་
འབེབས་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བརྒྱ་དམར་དང་རྩ་སྟེང་དུ། །བརྒྱ་ལྟར་དམར་
ཕྱག་བཞི་མ། །གཉིས་དང་གཉིས་ལས་རབ་དགའ་ཡི། །རང་བཞིན་མུ་ངན་མེད་ཤིང་
འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

ཕྱག་འཆའ་བརྩུ་བ་ཟེ་བཙུན་མ་བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་མ་ལ་ཕྱག་
འཆའ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྟེན་བའི། །

དབུ་རྒྱན་འོད་ཀྱི་ཐེང་བ་སྒྲེལ་མ། །

བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུ་རྩ་ར་ཡིས། །

བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་དབང་དུ་མཛད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ། གང་ལ་ན། ཟེ་བཙུན་མ་བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་
དབང་སྤྱད་མ་ལོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྒྲོན་ས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་བརྟེན་ཉམས་དང་། དབུ་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་
ལྷའམ་དེའི་མཆོན་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་གསོལ་ཞིང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྒྲེལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིའི་བརྟེན་ཉམས་ཆེས་མཛེས་པར་བྱས་
པའོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ལྷ་མོ་གང་ལ་མོས་གུས་ཅན་རྣམས་དབང་དུ་འདུ་ཆེ་བའི་ཆེ་
བ་སྟེ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུའི་ནང་དུ་འདུའོ། །

བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུ་རྩ་ར་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་ལ་མི་
སྤྱག་པའི་ཉམས་སུ་ཏ་ཏ་ཞེས་བགད་པ་དང་ཆེར་བགད་པའི་ཞལ་ནས་ཏུ་རྩ་ར་ཞེས་པའི་
རིགས་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོག་པའོ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་
ཕྱག་སོགས་བརྟན་འཕྲོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་རིགས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་
པའི་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་
མཛད་པས་ན་མཆོན་ཡང་། བདུད་དང་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་མ། །ཞེས་གྲགས་སོ། །དབུ་
ལ་རིགས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། སྒྲོལ་བསྟོད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པའི་སྤྱབ་ཐབས་
ལས། དབུ་རྒྱན་ལྷ་ཡི་ལྷ་འོད་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་ཉི་མ་སྤྲས་བས་སྤྲ་ངན་སེལ་བའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་དགོ་
འདུན་གྲུབ་བའང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། རྗེ་ཙོ་ནེ་བས། བདུད་དང་འཛིག་ཉེན་
དབང་སྤུད་མ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་དག །བདུད་དབང་སྤུད་མ་ཞེས་གསུངས་
བའང་སྤང་ངོ་། །

ནམ་པ་ནི། སྤྱི་མདོག་གི་རུའི་མདོག་ལྟ་བུའི་དམར་མོ། རྩ་བ་དང་བད་མ་དམར་
པོའི་གདན་སྟེང་ན་རོལ་བས་བཞུགས་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་སྤྱི་པོར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ། གཡས་གཉིས་པ་ན་རལ་གྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ། གཡོན་གཉིས་པ་
ན་ཤིང་སྤྲ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་ག་བཟུང་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། བསྐྱར་རྩིས་ལྟེང་གི་རུའི་
མདོག་ །ཞེས་གཅིག་ཕྱག་བཞི་དང་པོ་གཉིས། །སྤྱི་པོར་བཅིངས་དང་རལ་གྱི་འབྱུང་། །ཨ་
ཤུ་ཀ་ཡི་ཡལ་ག་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཕྱག་འཆལ་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་
སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ས་གཞི་སྒྲོང་བའི་ཆོགས་རྣམས། །

ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པར་བྱས་པ་^①ཉིད་མ། །

ཁོ་གཉེར་གཡོ་བའི་ཡི་གེ་རྩྭ་གིས། །

པོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོལ་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲོལ་མ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། གཟའ་ཆེན་བརྒྱད་
སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་དང་། བསྟན་འགྲོ་ལ་ཞེན་ནས་འཆེ་བའི་གར་ལོག་རྒྱལ་པོ་

^① རྗེ་དཔར་རྒྱུད་ཅ། ༤༣ ག། མ།

ལྟ་བུའི་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་གཡས་བའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་བར་
བྱས་བར་མ་ཟད། ཁོ་གཉེར་སྟེ་ཡིད་ཁོས་བའི་དབང་གིས་གདོང་ལ་གཉེར་མ་སྟུང་བའི་
ཚུལ་མཛད་བ་དང་། གཡོ་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོས་ཀྱིས་ཐོངས་བ་ལ་ཚོས་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་ཐོངས་བ་ལ་ཟང་ཟིང་སོགས་
མངོན་འདོད་གྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་བར་མཛད་བ་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་
མཛལ་བའི་སྒྲོན་ས་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བའོ། །

སྐབས་འདིའི་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་སྟེ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོལ་
བསྟོད་ཉེར་གཅིག་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱོང་ཕྱོགས་ནམས་
དང་། ཕྱོགས་བྲལ་མ་ལུས་འགྲུགས་བྱེད་མ། ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། ས་སྐྱོང་
འགྲུགས་བྱེད་ལྷགས་ཀྱ་དང་། ཐོངས་བ་སེལ་བྱེད་སྟོང་པོ་རྩྭ་ཡིག་ལ་མཛད་བ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་ནས་གཟའ་བརྒྱད་
གཡས་ན་བསྐྱམས་བའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་བ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་ཁོ་
གཉེར་གཡོ་བ་ཞེས་བའི་གཡོ་བ་ཁོ་གཉེར་གཡོ་བའི་དོན་དུ་བཀའ་འདུག་ཀྱང་འདི་སྟོང་
པོ་འཕྲུ་རྩྭ་ཡིག་གཡོ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐྱས་བའི་སྒྲོལ་བསྟོད་
ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་རབ་གཡོ་བས། ཐོངས་བ་མཐའ་དག་
སེལ་མཛད་བསྟོམ། ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

འགྲེལ་བ་འགྲུག་ཞིག་ལས་འགྲུགས་བའི་དོན་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་བ་
ལ་འགྲུགས་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ས་སྐྱོང་འདི་དག་གིས་བསྟན་འགྲོལ་བར་དུ་
གཙོད་བའི་དབང་གིས་དྲག་པོས་ཆར་བཅད་བའི་དོན་དུ་གསལ་ཏེ། ཉི་མ་སྐྱས་བས།
གཡས་ན་བསྐྱམས་བའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་བ། ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། དེས་ན་
ལྷགས་ཀྱས་འགྲུག་ཆེན་བསལ་ཞིང་སྟོང་པོ་འཕྲུ་རྩྭ་ཡིག་གིས་མ་སྟན་ཆེན་སྐྱབ་བའི་ཚུལ་

ལ་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་བའོ། །

སྐྱོལ་མའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆོན་ནམ་བུ་སོགས་ནི། སྐུ་མདོག་སྐུན་བའི་
མདོག་ཅན། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་བསྐྱེད་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཞབས་གཡས་
བརྒྱུད་ཞིང་གཡོན་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་
གཡས་བས་ལྷགས་ཀྱང་དང་གཡོན་བས་ཞགས་བ་བསྐྱེད་ཏེ་བཞུགས་བ་སྟེ། ཉི་མ་
སྤྲས་བས། བད་ཉི་ལ་བཞུགས་གཡས་བརྒྱུད་རོལ། །སྐུན་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་གཡས། །ལྷགས་ཀྱང་གཟུང་འགྲུགས་ཞགས་བསྐྱེད་འཆིང་། །ཞེས་གསུངས་
བའི་བྱིང་།

ཕྱག་འཆོལ་བཅུ་གཉིས་བ་རྗེ་བཙུན་མ་བགྲིས་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆོལ་ཟླ་བའི་དུས་བྱས་དབུ་རྒྱ། །

བརྒྱན་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབར་མ། །

རལ་བའི་ཁྲོད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལས། །

རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་འོད་ནི་མཛད་མ། །

ཞེས་གསུངས་བའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་བགྲིས་ཐམས་ཅད་
སྒྲིན་མ་ལོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཕྱག་འཆོལ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྐུ་ཕྱག་འཆོལ་བ་
ལས་དང་པོ་ནི། ཟླ་བའི་དུས་བྱས་ཞེས་སོགས་ཆིང་རྒྱུད་གཉིས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་ཟླ་བ་
ཕྱེད་བ་ཞིག་དབུ་རྒྱ་དུ་བཞེས་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་མ་ཟད། སྐུ་རྒྱན་གཞན་ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་མ་སྟེ་འོད་ཟེར་རྫོགས་མཐའ་མེད་པར་འཕྲོ་བའི་དོན་
རྟོ། །འདིས་གང་མཆོན་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐུ་བ་བ་སོ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་སེམས་ལྟན་མེད་ཀྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ན། བགྲུ་གཉིས་བའི་ལེགས་ཆོགས་གང་འདོད་ཡར་འོའི་ཟླ་བ་བཞིན་འོང་།

བའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། གང་གིས་གསོལ་བཏབ་བགྱི་ཤིས་དང་། །དགེ་
ལེགས་རྒྱས་མཛད་ཆེས་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། རལ་པའི་ཁྲོད་ན་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ། འདིའི་
རལ་པའི་ཁྲོད་ན་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་པ་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་
འོད་ཟེར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འཛག་པའི་དོན་ཏེ། འདིས་གང་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེས། ལྷ་མོ་
འདི་ལ་མཆོད་པ་དང་གསོལ་བར་འདེབས་ན་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པར་བསྐྱུ་བའི་དོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། འོད་དཔག་མེད་ལས་འོད་འཛགས་པས། །བསོད་
ནམས་འོད་ཕྱང་འབར་མཛད་སྒོམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད།

འདི་དཔེ་མི་མཐུན་པ་རི་ཡོད་ནི། སྡེ་དགེ་དཔར་མ་རྒྱུད་ཅ་པ་ལས། ཕྱག་འཆལ་རྒྱ་བའི་
ཅེ་མོས་དབུ་བརྒྱན། ཞེས་དང་། རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་འོད་ནི་མཛད་མ། །ཞེས་གསུངས། སྡེ་
དགེ་བསྟན་འགྲུར་ཤ་པ་ལས། ཕྱག་འཆལ་རྒྱ་བའི་དུམ་བུས་དབུ་བརྒྱན། །ཞེས་དང་།
རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་འོད་རབ་འཛག་མ། །ཞེས་དང་། འོད་རབ་མཛད་མ། ཞེས་སྡེ་བྲི་མི་
མཐུན་གཉིས་གསུངས། རོ་ནང་པའི་རྣམ་པའདད་ལས། རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཤིན་ཏུ་
འོད་རབ་བྱེད་མ་སྟེ། ཞེས་རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་འོད་རབ་བྱེད་མ། ཞེས་སྡེ་བྲི་མི་མཐུན་པ་ནི་
འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཡང་། ཆེས་པའི་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་བའི་ཅེ་མོ་ཞེས་བསྐྱུར་བ་ནི་
འགྲུར་མི་བདེ་བར་སྤང་ངོ་། །

མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཅོ་ནེས་བགྱིས་འགྲུང་གནས་མ། ཉི་སྤྲས་གྱིས་
བགྱིས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་མ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བགྱིས་སྤང་བའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སྒྲིལ་རྣམ་འགྲུར་ནི། སྒྲི་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། ལྷ་ཆོགས་སྤྲའི་སྟེང་ན་རྒྱ་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རྡོ་རྗེ་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་མ།

གཡས་དང་པོ་ན་ཅེ་གསུམ་བ། གཉིས་བ་ན་ལྷགས་ཀྱ། གསུམ་བ་ན་ངོ་ཇེ། བཞི་བ་ན་
རལ་གྱི། གཡོན་དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱམས་བ། གཉིས་བས་ལྷགས་ཀྱ།
གསུམ་བས་དབྱུ་གྱ། བཞི་བས་བྲམ་བ་བསྐྱམས་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། གསེར་མདོག་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་བཟ། །ཅེ་གསུམ་ལྷགས་ཀྱ་ངོ་ཇེ་གྱི། །རིན་ཆེན་ལྷགས་ཀྱ་དབྱུ་
གྱ་རིལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་བཙུགས་པ་ཇེ་བཙུན་མ་སྒྲིན་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་བསྐྱལ་བ་ཐ་མའི་མེ་ལྟར། །

འབར་བའི་སྤང་བའི་དབྱས་ན་གནས་མ། །

གཡས་བརྒྱད་གཡོན་བསྐྱལ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་དགའི། །

དབྱ་ཡི་དབྱང་ནི་རྣམ་པར་འཛོམས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཇེ་བཙུན་མ་སྒྲིན་བྱེད་སྒྲོལ་མ་
ལའོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། དུས་མཐར་བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་ཆེ། ཉི་མ་བདུན་ལས་
ཀྱང་ཆ་བའི་མེ་འཛིག་གི་མེ་ལྟ་བུའི། མེ་སྤངས་དག་པོ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་
འབར་བའི་དབྱས་ན། ཇེ་བཙུན་མ་རང་ལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དད་གུས་ཅན་རྣམས་
ལམ་བཟང་པོས་སྒྲིན་པར་མཆོན་བྱེད་དུ་ཞབས་གཡས་བརྒྱད་ཞིང་། ཇེ་བཙུན་མ་རང་ལ་
དད་ཅིང་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱས་པའི་དབྱ་པོ་རྣམས་དག་པོས་ཆར་
བཅད་དེ་འཛོམས་པར་མཆོན་བྱེད་དུ་ཞབས་གཡས་བསྐྱལ་ནས་དག་པོའི་ཉམས་གྱིས་
བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། སྐལ་ལྷན་ཇེས་སྟུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བའི་སྐལ་ངན་ཆར་
བཅད་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོན་ས་ཕྱག་མཛད་པའོ། །

ཞབས་བརྒྱད་བསྐྱལ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་མཆོན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། གཡས་

བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀུན་འཁོར་དགའ་བའི། །དབྱ་ཡི་དབྱང་ནི་ནམ་པར་འཛོམས་
མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ནས་བསྐྱོར་དགའི། ཞེས་པའི་
བསྐྱོར་ནི་རང་ལ་ཚུར་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པའི་འཁོར་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས་པར་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བའི་དོན་མིན་ཞིང་། རང་ལ་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཡང་མིན་ལ། སྒྱའི་ནམ་
འགྱུར་རམ་རོལ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་དོན་ཡང་མིན་བས་འགྲེལ་བ་དུ་མས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་
འཆད་པ་ནི་ཉི་སྤུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

སྒྱའི་ནམ་འགྱུར་ནི། སྒྱ་མདོག་དམར་པོ། བརྒྱ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་ཉི་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལ་གཡས་བརྒྱུད་བས་གནས་པ། ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་བཞི་མ། སྒྲིན་མ་དང་མཚུ་བྱེན་དུ་ཚོལ་བས་ལྟ་བ། གཡས་དང་པོ་ན་རལ་གྱི།
གཉིས་པ་ན་མདལ། གཡོན་དང་པོ་ན་འཁོར་ལོ། གཉིས་པ་ན་གཞུ་བསྐྱམས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཉི་མ་སྤུས་བས། བརྒྱ་དམར་དང་ཉི་མ་ལ། །བཞེངས་པའི་དོར་སྐབས་བརྒྱུད་
བསྐྱམ་མ། །མི་བཟད་རྩ་ག་ལྟར་དམར་མདོག་ །ཀུན་དུ་འཕྲོ་ཞིང་ཀུན་བསྐྱེག་
མཛད། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མཚུ་སྒྲིན་གཡོ། །རལ་གྱི་མདལ་དང་འཁོར་ལོ་
གཞུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡི་གེ་མི་མཐུན་པ་རི་ཡོད་ནི། ལྷེ་དགའི་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་ཅ་པ་ལས། གཡས་
བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་དགས། །ཞེས་དགའ་ལ་བྱེད་སྤྱོད་བྱང་བ་དང་། ལྷེ་
དགའི་བསྐྱེན་འགྱུར་ན་པའི་ནང་། ཉི་སྤུས་ཀྱིས། གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀུན་ནས་
བསྐྱོར་དགའི། །ཞེས་དང་། ཀུན་འཁོར་དགའ་བའི། ཞེས་འགྲེལ་སྤྲ་ཅན་གྱི་གསུང་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་སྤང་བ་ལས་འགྲེལ་མཛད་མཁན་དུ་མས་བྱི་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

མཆན་གྱི་ནམ་གངས་ལ། ཉི་མ་སྤུས་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་
དང་། རི་དགེ་འདུན་བྱུང་གྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཅོ་ནེས་མེ་ལྟར་འབར་བའི་སྒྲོལ་

མ་ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་བཅུ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་མ་འགྲུགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བཞི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ས་གཞི^①་རོས་ལ་ཕྱག་གི།

མཐིལ་གྱིས་བསྐྱུན་ཅིང་ཞབས་གྱིས་བརྟུང་མ། །

ཁོ་གཉེར་ཅན་མཛད་ཡི་གེ་རྩྱི་གིས། །

རིམ་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་འགྲོམས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྗེ་བཙུན་མ་འགྲུགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེན། ཞལ་ཁོ་གཉེར་བསྐྱུས་པ་དང་བཅས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རེ་རོས་སུ་ཕྱག་མཐིལ་གྱིས་དག་ཏུ་བསྐྱུན་ཞིང་ཞབས་གྱིས་བརྟུང་བར་མཛད་པ་ན། ས་འོག་ཏུ་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱ་མཉན་གསུམ་སོགས་བསྐྱུན་འགོ་ལ་འཆེ་བ་ཅན་རྣམས་པལ་ཆེར་རང་གི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲུགས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་མ་ཁྲག་པ་རྣམས་སྐྱགས་ཀའི་རྩྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ཏུ་སོང་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འགྲོམས་པ་སྟེ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་ཆེ་བ་དེ་ལྷ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

རྩྱི་ཡིག་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་སྐྱགས་ཀའི་རྩྱི་ཡིག་དང་། ཅོ་ནེས་ཕྱག་གཡས་པའི་མཐིལ་གྱི་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དདུལ་ཆུས་ཞབས་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་ཡི་གེ་རྩྱི་སྟོན་པོ་ཞེས་ཞབས་ཕྱག་གཉིས་ཀའི་མཐིལ་གྱི་རྩྱི་ཡིག་ལ་མཛད་ཅིང་། རྫོ་ནང་པས་ཤངས་ནས་འབྱུང་བའི་རྩྱི་ཡིག་ཡིན་པར་

^① རྗེ་དཔར་རྒྱུད་ཅ། ༤༣ ག། གཞིའི།

གསུངས་སོ། །

སྐྱ་མདོག་ནག་པོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་ན་བརྒྱ་དམར་སེར་ལ་གཡས་
བརྒྱང་བའི་གར་གྱིས་ཡི་དྲགས་མནན་ཅིང་བཞུགས་པ། ཞལ་གསུམ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་
མངའ་བའི་རྩ་བའི་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་དཀར་བ། གཡོན་དམར་བ། ཕྱག་བྱག་པ་ཁོ་
གཉིས་དང་ལྗན་ཞིང་ཞལ་དང་སྒྲིན་མ་བསྐྱས་པ་ཅན། མའི་རྒྱ་མ་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་
མི་མགོའི་ཅོད་པན་ཅན། ཐོད་པའི་དོ་ཤལ་དང་ལྗན་པ། རྟག་གི་བགས་པའི་ཤམ་
ཐབས་མནབས་པ། སྐྱལ་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྩྱགས་མཆམས་བཞིར་སྒྲུ་གུ་འཛིན་
པ། ཕྱག་གཡས་དང་པོ་རལ་གྱི། གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱུ། གསུམ་པ་དབྱུ་གུ། གཡོན་དང་
པོ་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ། གསུམ་པ་ན་མགོ་པོ་
བསྐྱམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྐྱས་པས་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྟོང་
ཟེལ་གནག་མདོག་ཞལ་གསུམ་མ། །གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་ཁོས་པའི་ཞལ། །ཐོད་
པའི་དོ་ཤལ་རྒྱ་མ་གསོལ། །སྐྱལ་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་སྟག་སྟགས་གསོལ། །ཕྱག་བྱག་
རལ་གྱི་སྟགས་ཀྱུ་དང་། །དབྱུ་གུ་དེ་བཞིན་ཐོད་ཁྲག་བཀང་། །ཞགས་པ་ཆངས་པའི་མགོ་
འཛིན་མ། །ཞེས་གསུངས།

མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ། ཉི་མ་སྐྱས་པས་འགྲུགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ། རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
པས་ཁོ་གཉིས་གཡོ་བའི་སྒྲོལ་མ། ཅོ་ནེས་ཁོ་གཉིས་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱག་འཆལ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩེ་བཙུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་བདེ་མ་དགེ་མ་ཞི་མ། །

ཕྱ་ངན་འདས་ཞི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་མ། །

སྒྲུ་ཨོྲ་དང་ཡང་དག་ལྟ་མ་^①། །

སྒྲིག་བ་ཆེན་པོ་འཛོམས་བ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤུ་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་
ལའོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་གང་ལ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་སྤྱབ་བ་པོ་
ནམས་ལ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་སྦྱོལ་བར་མཛད་པས་ན་བདེ་མ། ཉོན་མོངས་རྒྱ་དང་
བཅས་བ་སྤངས་པའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བས་ན་དགེ་མ། སྲིད་ཞིའི་ཉེས་ཆོགས་ཅད་
ནས་ཞི་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲིན་བས་ན་ཞི་མ་སྟེ། དེམ་བཞིན་ངན་སོང་
གི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྲིད་ཞིའི་ཉེས་ཆོགས་ཀུན་ལས་གཏུལ་
བྱ་རང་རང་གི་ལས་སྐལ་བཞིན་འགོད་པའི་རྒྱས་བ་ཡོད་བར་བསྟན། འགྲེལ་བ་གཞན་
གྱིས་བདེ་མ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་དང་། དགེ་མ་ཐར་བ་དང་། ཞི་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བ་
དང་། གཞན་དག་ཞི་མ་ཐར་བ་དང་། སྦྱོད་ཡུལ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བར་སྤང་ཡང་།
བདེ་མ་མངོན་མཐོ། དགེ་མ་ཐར་བ། ཞི་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་རྒྱད་གྱི་དགོངས་
བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། ལྟ་མོ་བདེ་མས་མཐོ་རིས་སྦྱིན། །དགེ་མས་ཐར་བ་སྦྱིན་བ་
སྟེ། །དེ་བཞིན་ཞི་མས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཞི་བ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོ་རང་ཉིད་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལམ་ལོངས་སྦྱོད་
དུ་གྱུར་བས་ན་ཆོག་རྒྱ་བྱི་མ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་
ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པའི་རྒྱས་བ་མངའ་བའི་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་
པའོ། །

འོ་ན་གཞན་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་

^① རྗེ་དཔར་རྒྱད་ཅ། ༤༣ ག། བས།

སྒྲིག་སྒྲིབ་སྤང་དགོས་པས་དེ་རི་ལྟར་གཞོམ་བར་བྱ་ཞེན། བ་མའི་སྤྲུ་དང་ཐོག་མའི་ཨྱི་
ཡིག་ཞལ་ནས་སྒྲོག་པས་མཆོན་ནས། ཨྱི་རྩ་རེ་རྩ་རེ་རྩ་རེ་སྤྲུ་ཞེས་བའི་རིག་སྤྲུགས་
ཡང་དག་པར་སྒྲོག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་བར་མཛད་ཅེས་
བསྟོད་པའོ། །

འདིའི་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྤྲང་ན་རྒྱ་བ་ལ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་མོ་
ཤུང་གིས་བཞུགས་པ། གཡས་དང་པོས་སྤེང་བ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། གཉིས་པ་
མཆོག་སྤྱིན། གསུམ་བ་དབྱ་བ། གཡོན་དང་པོ་ན་བརྒྱ། གཉིས་པ་ན་རིལ་བ་སྤྱི་
ཐུགས། གསུམ་བ་པོ་ཉི་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྤྲས་པས། བརྒྱ་དཀར་
དང་རྒྱ་བ་ལ། །དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཤུང་ཀྱུན་འཛོམས་། སྤེང་བ་མཆོག་སྤྱིན་དབྱ་བ།
དང་། །བརྒྱ་སྤྱི་ཐུགས་པོ་ཉི་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས། ཡི་གེ་མི་འད་བའི། ཉི་མ་སྤྲས་
པས། ཡང་དག་ལྡན་མ། རོ་ནང་དཔུལ་རྩ་ཙེ་སོགས་ཡང་དག་ལྡན་པས། བྱེད་སྤྱི་
ཅན་དུ་འགྲེལ་སྤང་བ་ལྟར་རྒྱུད་རང་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་ལྡན་པས། ཞེས་འབྲུང་
བས་ཉི་སྤྲས་ཀྱི་དཔེ་མ་དག་བ་ཡིན་སྟེ། འདི་ལ་མཆོན་ནི་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་
དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་བཅུ་དྲུག་པ་རྩེ་བཅུན་མ་དག་འཛོམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་རབ་དགའ་བའི། །

དག་ཡི་ཐུས་ནི་རབ་རྩ་འགོམས་མ། །

ཡི་གེ་བཅུ་པའི་དག་ནི་བཀོད་པའི། །

རིག་བ་རྩྱི་ལས་སྒྲོལ་མ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱི་ལ་ཞེན། རྩེ་བཅུན་མ་དག་འཛོམས་མ་

ལའོ། །རྒྱ་གར་གི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེན། སྐྱབ་བ་པོས་རང་གི་ཕྱགས་ཀར་ཕྱགས་ཀྱི་
སྒྲིང་པོ་རིག་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཨོྲོ་ཏུ་རེ་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྱགས་གིས་
བསྐྱོར་ཞིང་། རྒྱུ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་སྤིང་ཞིའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་བསྐྱོམས་
ན། ཡིད་གཞུངས་བ་དང་འཛན་བ་ཐུར་བ་དང་ཤེས་རབ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་བ་དང་ལྡན་པའི་
འཁོར་སློབ་ཀྱིས་དུས་ཀྱན་ནས་རང་ལ་བསྐྱོར་བའི་དགའ་བ་ཐོབ་བར་མ་ཟད། འོན་
རགས་བ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཐུག་དོག་གིས་རྒྱུད་རྒྱུ་པའི་དགྲ་པོའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤྱགས་ཀྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགོམས་བ་སྟེ་ཆད་བ་དག་པོས་ཆར་བཅད་བར་
འགྱུར་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །

དེ་ཡང་སྤྱགས་ཡིག་གིས་བསྐྱོར་བར་བསྐྱོམས་པས་མ་འོངས་བར་རང་ཡིད་
གཞུངས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་བ་དང་། རྒྱུ་ཡིག་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོ་བར་བསྐྱོམས་པས་མ་འོངས་བར་སྤིང་ཞིའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་པན་
ཡོན་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། ཡིད་གཞུངས་འཛན་སོགས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱོར། །མི་ཤེས་དགྲ་དཔུང་རབ་འཛོམས་མ། །སྒོ་གྲོས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཞོད་པས། །རྒྱུ་ལས་
སྤིང་ཞིའི་ཐུན་སྒྲོལ་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

འདིར་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་རབ་ཅེས་པའི་བསྐྱོར་གྱི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་འགྲེལ་བ་འགའ་
ཞིག་གིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་བྱེད་བ་དང་། གཞན་དག་སྤྱགས་ཡིག་གིས་
བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་འཆད་པར་སྤང་ཡང་། རང་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་འཁོར་སློབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་ཀྱན་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། ཡིད་གཞུངས་འཛན་སོགས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱོར། །མི་ཤེས་དགྲ་དཔུང་རབ་འཛོམས་མ། །ཞེས་དངས་མ་ཐག་བ་ལྟར་དང་།
བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲ། བདག་གྱུར་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཏུ། །ཡིད་
གཞུངས་འཛན་དང་ཤེས་རབ་དང་། །སྒོ་འཕེལ་ལྷ་མོ་བཞི་བསྐྱོམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར།

ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱགས་ནི་ཞེས་སོགས་ཆིང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། འབྲེལ་བ་
འགའ་ཞིག་ལས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱགས་སྟོང་ཀར་བཀོད། རིག་བ་རྩྱུ་གི་སྐྱགས་ཏེ་ཨྱོན་
མཉུ་རེ་ན་མོ་རྩྱུ་རེ་རྩྱུ་རེ་སྐྱར་ཞེས་བའི་སྐྱགས་དག་ནས་བརྗོད་བའི་དོན་དུ་མཛད་བ་
དང་། གཞན་དག་རྩྱུ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱགས་ཨྱོ་ཏེ་སོགས་བཀོད་བ་དང་། རྩྱུ་ལ་རིག་
བ་རྩྱུ་གི་སྐྱགས་ཨྱོན་མཉུ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་།
རྩྱུ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱགས་ཡིག་གི་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤིང་ཞིའི་ཐུན་
བ་སེལ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་བ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤང་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། ཐུགས་
ཀྱི་སྟོང་པོ་རིག་བ་མཆོག་། ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བསྐྱོར་འདོད་བ་ཡི། །དངོས་བྱུ་བ་ཀུན་སྟེར་སྟོ་
ཁོས་སྟེལ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

སྐྱུ་མདོག་དམར་མོ། ཞལ་གཅིག་སྐྱུ་གསུམ་མ། ཐུག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དམར་
སེར་ཀྱི་སྟེང་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་མོ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ།
གཡས་ཐུགས་ཀར་ཅེ་གསུམ་བ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་སྟོང་པོ་དང་བཅས་བའི་ཐུག་རྒྱ་
དང་ཐུན་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བརྒྱའི་གེ་སར་ཉི་མ་ལ། །སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་ཁྱུང་བྱ་
རུའི་མདོག་། གཅིག་ཏུ་ཕན་མཛད་དངོས་བྱུ་བ་སྐྱེན། །འབྲས་བཅས་འིང་བསྐྱམས་སྟེལ་
མཛུ་བ་འཕྱར། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲོལ་བ་སྟོད་ཉེར་གཅིག་བའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་ལས། དག་ཡི་དབྱང་ནི་རབ་ཏུ་
འགོམས་མ། །ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྐྱགས་ནི་བཀོད་པས། །རིག་བ་རྩྱུ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཉིད་
མ། །ཞེས་གསུངས།

མཆོན་ནི་ཉི་མ་སྤྲས་པས་ཆགས་བ་འདྲོམས་བའི་སྒྲོལ་མ་དང་དག་འདྲོམས་མའི་
སྒྲོལ་མ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་དགོ་འདུན་བྱུ་བ་སྤྲ་མ་ལྟར་གསུངས། ཅོ་ནེས་རིག་བ་

རྒྱུ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱག་འཆའ་བཅུ་བདུན་པ་རྗེ་བཙུན་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ཏུ་རེའི་ཞབས་ནི་བརྟུགས་པས། །

རྒྱུ་གི་ནམ་པའི་ས་བོན་ཉིད་མ། །

རི་རབ་མཚར་དང་འཕེགས་བྱེད། །

འཛིག་ཉེན་གསུམ་རྣམས་གཡོ་བ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མ་ལའོ། །རྒྱུ་མཆོན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་གསུམ་མ་སྐྱབས་གྱིས་གཡོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། ཏུ་རེ་སྟེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་མོའི་ཞབས་གཉིས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ངོས་སུ་བྱག་ཏུ་བརྟུགས་པའི་ཐེལ་གྱིས། རི་རབ་གྱི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་ཉེན་དང་། རི་བོ་མཚར་ཡི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་ཉེན་དང་། འཕེགས་བྱེད་གྱི་རི་བོའི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་ཉེན་གསུམ་སོགས་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་བའི་ཐེལ་གྱིས་འཛིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱུ་གི་ནམ་པའི་སྟེ་རྒྱུ་ཡིག་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་མོ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྐྱོད་དེ་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་མ་ཞེས་གཙུག་པོ་བོ་མ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱོད་པའོ། །དབང་དུ་བསྤྱད་ནས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

འགྲོལ་པ་གཞན་ལས། རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ས་འོག་སོགས་འཛིག་ཉེན་གསུམ་གཡོ་བའི་དོན་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བདེ་ལྡན་ལྷ་མོས་ཞབས་བརྟུགས་པས། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་གཡོ་བའི་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་གཡོ་བྱེད་ཞབས་བརྟུགས་

བས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ས་འོག་ས་ཁླ་ས་སྟེང་གསུམ་ལ་བྱེད་བའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་རང་ལས། རི་རབ་མཐར་དང་འཕགས་བྱེད། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྣམས། ཞེས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་རི་རབ་དང་། མཐར་དང་། འཕགས་བྱེད་གསུམ་ལ་བྱེད་བར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར།

སྒྱིར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ས་འོག་སོགས་གསུམ་གཞག་དགོས་པའི་ངས་བའང་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཁམས་གསུམ་ལ་བྱེད་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

འགལ་ཞིག་ལས། ལྷོ་གི་རྣམ་པའི་ས་བོན་ཉིད་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བ་ན། ལྷུང་མ་དེ་རི་འབྲ་བ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ལྷོ་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁོ་མོའི་བདག་ཉིད་མཛོ། །ཞེས་བཀལ་གྱང་། ཉི་མ་སྤུས་པས། ལྷོ་ཡིག་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་མགོན། །རི་རབ་ཀུན་བསྐྱོད་དབང་སྤྱད་བསྐྱོམ། །ཞེས་ལྷོ་ཡིག་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་རི་རབ་སོགས་ལ་བསྐྱོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་ཅ་ཁུངས་བརྗེད་པ་རེ་ལ་གཞི་བཙུག་བར་བྱའོ། །

སྐྱ་མདོག་དམར་སེར། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ལ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྟེང་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་མོ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྤུས་པས། རང་དཀར་བད་དབུས་ཉི་མ་ལ། །ལྷོ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་ཀུན་བཅད་སྟེར། །སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་ཁྱུང་དམར་སེར་མངའ་ས། །ཕྱག་གཉིས་རི་བོང་འཛིན་བསྐྱམས་པ། །ཞེས་གསུངས། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་སྒྲོལ་ལ། བདེ་ལྡན་མ་ཚུལ་རྒྱན་བཅིང་བ་དང་མཚན་གཉིས་བྱུང་།

བྲག་འཆའ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཟེ་བཙུན་མ་རྣམ་ཀླུལ་སྒྲོལ་མ་ལ་བྲག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

བྲག་འཆའ་ལྟ་ཡི་འཆོ་ཡི་རྣམ་པའི། །

རི་དྲགས་རྟགས་ཅན་བྲག་ན་བསྐྱམས་མ། །

རྒྱ་ར་གཉིས་བརྗོད་པའ་གྱི་ཡི་གེས། །

དུག་རྣམས་མ་ལུས་པར་ནི་སེལ་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྲག་འཆའ་ལོ། །སྤུ་ལ་ན། ཟེ་བཙུན་མ་རྣམ་ཀླུལ་སྒྲོལ་མ་
ལ་ལོ། །རྒྱ་གང་གི་སྒྲོན་མ་ཞེ་ན། ལྷའི་མཆོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རི་དྲགས་རྟགས་ཅན་ཏེ་
ཆོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་བྲག་ན་བསྐྱམས་ཞིང་། ཞལ་ནས་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་པའ་ཅེས་པའི་རྒྱ་
ར་གཉིས་ཅན་གྱི་རིག་སྤྲགས་བཞུས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱུལ་དུག་སོགས་དུག་རིགས་
ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་དུག་ནད་གྱིས་མཆོན་ནས་གཙོ་བོར་སྦྱ་
ནད་སེལ་བའི་སྒྲོན་མ་མཆོད་ཅིང་བསྤྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། ཟེ་བཙུན་མ་
སྒྲོལ་མ་རྣམ་པར་ཀླུལ་མས་སྦྱ་ནད་གསོ་བའི་སྦྱབ་ཐབས་ཚོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིད།

རྒྱ་ར་གཉིས་ཅན་གྱི་རིག་སྤྲགས་ལ། ལྷོ་ན་མཆོད་པའི་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་ཞེས་
པ་འདི་དང་། མཐར་ཆེན་པའ་གྱི་ཡི་གེ་སྐབ་བེ་ཇ་མཁྱེན་རྒྱ་རྒྱ་པའ་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་པར་རྫོ་
ནང་པས་གསུངས། དེའུ་ཆུས་རྒྱ་ར་གཉིས་བརྗོད་གྱིས་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་བཙུ་བའི་
སྦྱུའི་གནས་སུ་པའ་ཅེས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བཞུས་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས།

ཙ་ཞེས་ཡི་གེ་བཙུ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་གཉིས་བརྗོད་ཅིང་པའ་གྱི་ཡི་
གེས་ཞེས་རྒྱ་ར་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་དང་། མཐར་ཆེན་པའ་ཡིག་གྲང་པའ་ཡིག་རྒྱང་པ་
རང་ལ་མཛད་སྤང་ཡང་། ཟེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས་རྒྱུད་གྱི་ཆོག་ཟུར་ལྟར། དག་ཏུ་རྒྱ་

ར་གཉིས་བརྗོད་པར་གྱི་ཡི་གེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་པར་ཅེས་རྒྱ་ར་
བཟུངས་ཏེ་ལན་གཉིས་གྱི་མཐར་པར་ཅེས་བཏགས་པའི་རིག་སྒྲགས་ལ་བྲེད་ན་རྒྱད་
ཆོག་དང་མཐུན་ནོ། །

སྒྲིལ་དོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་ལ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་
ངང་བའི་སྟེང་ན་སེམས་དབའི་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་དགའ་
བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ། གཡས་གཉིས་པས་མཆོག་སྒྲིན་པ། གཡོན་གཉིས་པ་སྟོང་པོ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བརྒྱ་དཀར་སྟེང་ཆེ་དབུས་
སུ། །འདབ་བཟང་ཁྱི་སྟེང་སྒྲིལ་ཀྱང་བཞུགས། །གཉིས་གྱི་སྒྲི་པོར་ལྷགས་རྒྱ་
འཛིན། །གཞན་གཉིས་མཆོག་སྒྲིན་པོ་ཏི་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་བཅུ་དགུ་བ་རྗེ་བཙུན་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ལྟ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་རྒྱལ་པོ། །

ལྟ་དང་མིའམ་ཅི་ཡིས་བསྟེན་ལ། །

ཀུན་ནས་གོ་ཆ་དགའ་བ་བརྗོད་གིས། །

ཚོད་དང་མི་ལམ་ངན་པ་སེལ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་པོ། །སྤྱ་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་ལའོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྟོན་པ་ཞེ་ན། ལྟའི་
ཆོགས་རྣམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། བརྒྱ་བྲིན་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ལྟ་སྟོབས་འཁྱོར་དང་
དབང་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་པས་བ་ལྟ་དབང་དེ་དག་གི་བཙུན་དུ་གནས་པ་
སོགས་དང་། མིའམ་ཅིས་མཆོན་ནས་ལྟ་སྟོན་བརྒྱད་སོགས་ས་གསུམ་ན་དབང་ཆེ་བ་
རྣམས་གྱིས་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ན། ཐུགས་ཀུན་ནས་དབྱེས་པའི་དགའ་བའི་གཟི་བརྗོད་

དམ་སྒྲིའི་གཟི་བཟིང་གི་གོ་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཅོད་བ་དང་མི་ལམ་ངན་བ་སེལ་བ་སྟེ།
དེས་མཆོན་ནས་གཙོ་པོར་རྒྱལ་པོའི་བཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་སེལ་བའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སོགས་བས། ཁྱི་མོན་ལས་ཐར་
བའི་སྤྱབ་ཐབས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སྤྲས་འདིའི་གོ་ཆའི་དོན་འཆད་བའི་ཆེ་རིགས་སྤྱགས་དང་སྒྲི་
སྒྲོལ་བའི་གོ་ཆ་ལ་སྤྱོ་མོ་དགྲེས་བའམ་དགའ་བའི་དོན་དུ་བྱས་སྤང་ཡང་། ས་གསུམ་ན་
གནས་བའི་སྤྱད་བའང་སོགས་གྱིས་བརྟེན་བ་ལས་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཉམས་དང་། དེ་
འདྲའི་སྒྲིའི་གཟི་བཟིང་ལས་ཅོད་ངན་སོགས་སེལ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་
བས། ས་གསུམ་དབང་པོས་རབ་མཆོད་ཅིང་། །ཀྱན་ནས་དགའ་བསྐྱེད་འབར་བ་
ཡི། །གཟི་ཡིས་ལྟས་ངན་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

སྒྲི་མདོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཉི་མའི་དགྲེས་
འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་མོ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས། འོད་ཟེར་གྱི་སྟེང་བས་
བརྒྱན་བ། སྤྱག་གཉིས་གྱི་སྤྱགས་ཀར་མའི་སྟོད་བསྐྱེད་སེལ་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་བས། བརྒྱ་
དཀར་དང་ཉི་སྟེང་དུ། །གཡས་བརྒྱང་སྒྲིལ་སྤྱང་ཀྱུན་འཁོར་མདོག་། སྤྱོད་གས་འོད་སྟེང་སྒྲི་
བརྒྱན་ནས། །མེ་ཐབ་བསྐྱེད་སེལ་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

སྤྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་བ་རྗེ་བཙུན་མ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས་ལ་སྤྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

སྤྱག་འཆལ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་རྒྱས་བའི། །

སྤྱན་གཉིས་པོ་ལ་འོད་རབ་གསལ་མ། །

རྒྱ་རྩྭ་གཉིས་བརྩོན་ཏུ་རྒྱ་རྩྭ་ལྟོས། །

ཤིན་ཏུ་དག་པོའི་རིམས་ནི་སེལ་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷག་འཆའ་ལོ། །སྤྱལ་ཞེན། རྩེ་བཙུན་མ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་གནས་ལའོ། །རྒྱ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཞེན། ཉི་མ་སྤར་གསལ་ཞིང་སྒྲ་བ་སྤར་བརྩོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གཉིས་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་འཕྲོ་བའི་ཁམས་ལ་གཟིགས་པ་ན། རིམས་ནད་རན་པ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་དག་དང་། དེའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་པར་གཟིགས་པའི་ཆེ། ཏ་ར་ཏ་ར་ཞེས་དག་པོའི་རིག་སྤྱགས་གཉིས་བརྩོན་བའོ། །ཡང་ན་ཏུ་རྒྱར་སྟེ་ཞི་བའི་སྤྱགས་གཉིས་སོགས་བསྐྱས་པ་ཡིས་རིམས་ནད་སོགས་སྤིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་དེ། གནས་སྤྱབས་དང་མཐར་ལྷག་གི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་སྟེར་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྤྱགས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤར་བས། ཡེ་ཤེས་སྟ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན། །རབ་གསལ་བསྐྱིབས་དང་མི་བསྐྱིབས་གཟིགས། །རན་འཕྲོ་དང་ནི་སྤིང་པའི་ནད། །ཉོན་མོངས་བཅས་འཛོམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་གནས་མི་སྤར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱབ་ཐབས་རྩོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

འདི་ལ་བཀའ་འབྱུང་རྒྱད་དཔེ་རང་ལས། རྒྱ་རྩྭ་གཉིས་བརྩོན། ཅེས་ཡིག་འོར་རྒྱན་འབྲམས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲེལ་བ་དུ་མས་རྒྱ་རྩྭ་སོར་གཞག་བྱས་པ་སྤར་ཡང་། ཉི་མ་སྤར་བས། སྒྲོལ་བརྩོན་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་སྤྱབ་ཐབས་སྤུ་མ་ལས། རྒྱ་རྩྭ་གཉིས་ཞེས་ཡོད་པ་བཞིན་རྩེ་དགེ་འདུན་བྱུང་བ་སོགས་འགྲེལ་བྱེད་དུ་མས་རྒྱ་རྩྭ་གཉིས་ཞེས་ཡོད་པ་ནམས་དག་པར་སྤར་།

① རྩེདཔར་རྒྱད་ཅ ༤༣ ག ༡༣

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ར་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྤྲལས་ནི། ཨོྫ་མཆར་རེ་ན་མོ་
ཏ་རེ་སྤྲལ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་། ཏུརྱ་རའི་སྤྲལས་ཀྱང་ཨོྫ་རེ་སོགས་ཡི་གེ་བརྒྱ་
པའི་སྤྲལས་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་མ་དམར་སེར། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དམར་པོ་དང་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་ནས་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཉིས་
ཀྱིས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱི་བུམ་བ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། འདབ་སྒྲེས་
དམར་སྟེང་རྒྱ་བ་ལ། །སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་ཀྱང་གསེར་ཟངས་མདོག་། ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་
ཀར་གསེར་བུམ་འཛིན། །ནད་འཛོམས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྟེར་མཛད། །འདབ་བཟང་མིག་
སྟེ་མཁྲིས་བ་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་ཉིད་གཅིག་པ་རྗེ་བཙུན་མ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།
རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་དེ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་བཀོད་བས། །

ཞི་བའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་ལྟ་མ། །

གདོན་དང་རོ་ལངས་གཞོད་སྒྲིན་ཆོགས་རྣམས། །

འཛོམས་པ་ཏུ་རེ་རབ་མཆོག་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་ཡོངས་སུ་
རྗོགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལོ། །རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མོའི་སྒྲིའི་གནས་གསུམ་
སྟེ། རིམ་བཞིན་སྒྱུ་ཐོར་ལྷ་སྒྲིའི་དེ་ཉིད་ཨོྫ་དང་། མགིན་པར་སྤྲལས་གྱི་དེ་ཉིད་ཀླུ་དང་།
སྒྲིང་ཀར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས། གནས་གསུམ་
ལ་གཞོད་པའི་འབྲུང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་པར་
ལྟ་བས་ན། བསྐྱེད་འགྲོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གདོན་དང་རོ་ལངས་དང་གཞོད་སྒྲིན་གྱི་

ཆོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་རབ་མཆོག་ཉིད་མ་སྟེ། སྐྱར་དུ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་རབ་
དང་མཆོག་དུ་གྱུར་མ་ཞེས་བསྟགས་ཤིང་མཆོད་པའོ། །

འགྲེལ་པ་འགྲེལ་ཞེག་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་སྟུབ་པ་བའི་གནས་གསུམ་ལ་བཀོད་
པའི་དོན་དུ་སྐྱར་སྒྲུང་ཡང་འདི་ལྟ་མོ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ལྟ་མོའི་གནས་
གསུམ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་བའང་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་འཆལ་དེ་
ཉིད་གསུམ་རྣམས་བཀོད་པས། །ཞེ་བའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་མ། །ཞེས་ལྟ་མོའི་
གནས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་སྟོམ་པའི་མཐུས་ཞེ་བའི་མཐུ་ལྡན་མར་གྱུར་ཅེས་
བསྟགས་པ་དང་། ཉི་མ་སྤུས་པས་ཀྱང་། ལྟ་དང་སྟགས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི། །དེ་ཉིད་
གསུམ་བཀོད་མཐུ་ཆེན་མོ། །གནས་གསུམ་གཞོད་པའི་ཆོགས་འཛོམས་མ། །ཞེས་
གནས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་བཀོད་པས་མཐུ་ཆེན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

སྐྱེ་མདོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་སྐྱོན་གསུམ་པ། ཕྱག་གཉིས་པ། ལྷ་མཆོག་
གི་སྤེང་ན་བརྒྱ་དང་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱེལ་གྱུང་བྱེད་པས་བཞུགས་པ། སྟག་གི་
བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་མན་བས་པ། གཡས་པ་སྤེང་བ། གཡོན་ཅེ་གསུམ་པ་བསྐྱམས་
པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤུས་པས། ཏ་སྤྱེས་ལྷ་མཆོག་པད་ཆེ་ལ། །སྐྱེལ་གྱུང་བྱེད་བཞུགས་སྟག་
ཤམ་ཅན། །ཞལ་གཅིག་རྣམ་ཐར་སྐྱོན་གསུམ་ཕྱག །ལྷ་ཉིག་སྤེང་དང་མདུང་ཅེ་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་ལས།

རྩ་བའི་སྟགས་ཀྱི་^①བསྟོད་པ་འདི་དང་། །

^① སྤྱིད་པར་རྒྱུད་ཅ། ༤༣། བ། ཀྱིས།

ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཙ་བའི་སྒྲགས་ལ་ཞི་དག་གཉིས་ཡོད་པ་སྒྲེལ་ནས་བསྟོད་པ་
འདི་ལ་ཆོགས་བཅད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན། ཕྱག་འཆལ་བ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་
ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཙ་སྒྲགས་གཉིས་པ་དེའི་པན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱད་ལས།

ལྷ་མོ་ལ་གྲུས་ཡང་དག་ལྡན་པའི། །

སྒྲོ་ལྡན་གང་གིས་རབ་རྩ་བརྗོད་པས། །

སྟོད་དང་ཐོ་རངས་ལངས་པར་བྱས་ནས། །

བྲན་པས་མི་འཛིགས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར། །

སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་བ། །

བྲན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སེམས་སྟངས་གྲུས་པ་ཡང་དག་དང་ལྡན་
པའི་སྒྲོ་ལྡན་གང་གིས་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་འདི། ལྷ་མོ་སྟོར་ནས་པར་དག་
པས་དག་གིས་རབ་རྩ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་སྒྱུར་ཅ་མ་མིན་པར་མཆན་མོ་ལ་ཆ་
ལྡར་བྱས་པའི་ཆ་དང་པོའི་དུས་ཉེ་སྟོད་དང་། ནམ་ལང་ཁ་མ་སྟེ་ཐོ་རངས་བཅས་ལ་
མལ་ནས་ལངས་པར་བྱས་ནས། བསྟོད་པ་འདིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པ་སོགས་བྱས་
པས། ཆེ་འདིར་འཛིགས་པ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ཞི་བའི་བདེ་བ་སོགས་མི་འཛིགས་
པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་སྟེར་བར་འགྱུར་བར་མ་ཆད། ཆེ་སྤྱི་མཐའ་རྒྱ་འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་བར་འགྱུར་བས་ན། འབྲས་བུ་
བྲན་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་

བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དན་པའི་པན་ཡོན་དང་། བརྒྱས་པའི་
པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱད་ལས།

རྒྱལ་བ་བྲེ་བ་སྤྲག་བདུན་རྣམས་ཀྱིས། །

སྦྱར་དུ་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ལ། །

འདི་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་འཛོལ་ཅིང་། །

སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་དེར་འགྲོ། །

དེ་ཡི་དུག་ནི་དག་པོ་ཆེན་པོ། །

བརྟན་གནས་བཤམ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ། །

ཐོས་པ་དང་ནི་འཐུངས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །

དན་པས་རབ་དུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ། །

གཞོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་གཟིར་བའི། །

སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་^①ཏེ། །

སེམས་ཅན་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་དན་པས་ནི།
རྒྱལ་བའམ་སངས་རྒྱས་བྲེ་བ་སྤྲག་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བསྟོད་དན་པ་པོ་རང་ཉིད་
ལ་སྦྱར་དུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་དེ་དང་དེའི་རྒྱད་སྟེ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་སོགས་ནི་
བསྐྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་དབང་དུ་འདུ་བ་སོགས་ཐུན་
མོང་གི་ཆེ་བའམ་དངོས་གྲུབ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་

^①སྟོད་པར་རྒྱད་ཅ། ༤༣། བ། མྱོང་།

རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་གི་གནས་དེར་ཡང་གོགས་མེད་པ་འགྲོ་བར་ཏེ་འཛོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །

སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དུག་ཅིག་ནི་ལོག་ལྷ་སྟེ། དེས་ནི་དགེ་ཙམ་
ཅད་ནས་འཛོམས་པས་དུག་པོ་དང་ཆེན་པོ་འང་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའམ་གནས་
པར་བྱེད་པའི་དུག་ནི་གཏི་ཐུག་སྟེ། དུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལོག་
ལྷ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེ་སྤང་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་གཡོ་
བར་བྱེད་པའི་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་ཐོས་པ་དང་ནི། དུག་ཅན་གྱི་ཚུ་འཐུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་དྲན་པས་ཏེ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་ཅང་
མེད་དུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ། གཞན་ཡང་ཆེ་འདིར་གདོན་དང་རིམས་ནད་དང་དུག་གིས་
གཟིར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་རང་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གཞན་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིར་འཆེ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ངོ་སྟེ་སྤངས་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཞུས་པའི་པན་ཡོན་ནི་རྒྱད་ལས།

གཉིས་གསུམ་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ན། །

བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །

ལོར་འདོད་པས་ནི་ལོར་རྣམས་ཉིད་ཐོབ། །

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་^① །

བགོགས་རྣམས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འཛོམས་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐུག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་ཉིན་མཆན་
གཉིས་ལ་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་གངས་བདུན་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་

^① རྟེན་པར་རྒྱད་ཅ ༤༣ ག ༩།

ཅིང་འདོན་ན། བྱ་བྱ་མོ་གཉིས་ལས་བྱ་འདོད་བ་རྣམས་ལ་བྱ་སྒྲེ་བ་འགྱུར་ཞིང་། རོར་གང་འདོད་བ་རྣམས་ལ་འང་རོར་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་དང་དེ་ཉིད་བར་འགྱུར་བས་མཆོན་ནས་མདོར་ན་རང་ལ་འདོད་བ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ལ་གཞོད་པའི་བགེགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་དེས་འཛོམས་ནས་མེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་བ་གང་གིས་བསྟོད་པའི་རིམ་བ་ནི།

བཙེམ་ལྷན་འདས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་བ་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསྟོད་བ་འདི་ནི་བཙེམ་ལྷན་འདས་མ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ། ཡང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཤྱ་ག་ཐུབ་བས། ཕྱག་འཆོལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་བར་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

འདིར་གོང་གི་སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་བའི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ།

སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་གཙུག་པོའི་ཕྱག་མཆོན་གྱི་མཆོན་དོན་དང་། བསྟན་འགྱུར་ལས་སྒྲོལ་མའི་སྒྲོར་བཙེམ་བྱར་མཆོན་ཚུལ་དུ་འགོད་ན། བརྒྱ་ཅོད་བན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ལས་(རྒྱད་འབུམ་ཙ་བ)། རྗེ་མྱིག་ལས་བྱུང་སྒྲོལ་མ་ནི། །ལྷང་གྲུ་ཕྱག་ན་ལྷགས་ཀྱི་འཛིན། །ཕྱག་སྟོང་སྒྱུན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱས་པའི་སྒྱ་ནི་མདུན་བསམས་ནས། །མཆོད་བ་ལྷ་ཡིས་ཡང་དག་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྒྲོལ་མ་ལྷང་ཁྱའི་མཆོན་དོན་མདོ་ཙམ་འབྲི་ན། ཞལ་གཅིག་བྱུང་བས་ནི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མཆོན། སྒྱ་མདོག་ལྷང་གྲུ་བྱུང་བ་ནི་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་སོགས་ལས་སྒྱ་ཆོགས་ལ་དབང་འགྱུར་བར་མཆོན། ཕྱག་གཉིས་བྱུང་བས་ནི་གཡས་བས་ཀྱན་རྫོབ་དང་གཡོན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་བ་རྟོགས་པར་མཆོན། ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་བས་བདུད་ལ་

སོགས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་མཆོན། གཡོན་བསྐྱམ་པས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཆོན། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་མཆོན། ཕྱག་གཡས་པས་མཆོག་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པས་སྒྲིན་པའི་
པ་རོལ་དུ་སྒྲིན་པར་མཆོན། གཡོན་བསྐྱམས་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པར་མཆོན། ཕྱག་གཡོན་པས་སྒྲིན་མཛུབ་
གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་པ་བསྐྱམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བྱེད་པར་མཆོན། ཡོ་
བཅུ་དྲུག་ཡོན་པ་ལྟ་བུས་སྐྱ་གཞོན་ལ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་མཆོན། རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་།
སྒྲོལ་ཆོགས་བསྐྱེད་གདན་གྱིས་སྒྲིང་རྗེའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་མཆོན།

བསྐྱེད་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲོལ་མའི་སྒྲོར་ནི། སྒྲོལ་མའི་ནང་གི་གཏོར་
ཆོག །སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ། ལུལ་བལ་པོ་རྫོང་དུ་བསྐྱར། སེང་གི་སྒྲའི་
སྐྱབ་ཐབས། སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ། ལྷ་མ་རྩོ་རྗེ་གདན་པ་དང་། དབྱལ་
ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོའི་འགྲུར།

སྤང་བའི་འཁོར་ལོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ་དང་། སྒྲོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྲ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་
མཁན་པོ་དྲི་པི་ཀ་ར་གྱི་རྒྱ་ན་དང་། ཡོ་རྩ་བ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་འགྲུར།
སྤྲད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་བརྗེ་ཏ་དུ་ན་གྱི་ལ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྩ་བ་སྒྲོ་གོས་གྲགས་པས་
བསྐྱར་བཅོས་མཛད།

སྒྲོལ་མ་ཆེ་འཕེལ་བའི་ཆོག སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ། མ་རྩ་བ་རྗེ་ཏ་རྩ་
རྒྱུ་ཏ་དང་། ཡོ་རྩ་བ་ཞང་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་འགྲུར། དཔལ་ཆེན་མོ་སྒྲོལ་མའི་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བ། བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པ། བརྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེན་

ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་སློང་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་སློ་བྱོས་རྒྱལ་པོའི་
འགྱུར་ལ་ཅུང་ཟད་དག་པར་བཅོས། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སློལ་
མའི་སྐྱབ་ཐབས་ནམས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མེས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
དྲེ་པི་ཀ་ར་གྱི་རྩོམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུར་བ་ལས། སྤང་
གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དུ་ན་གྱི་ལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མལ་
ཁྱོ་སློ་བྱོས་གྲགས་པས་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད། སེང་ལྗེང་ནགས་ཀྱི་སློལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས།
སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་
ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོ་རྗེའི་འགྱུར། སེང་ལྗེང་ནགས་ཀྱི་སློལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། རྩོགས་
བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། སེང་ལྗེང་ནགས་ཀྱི་སློལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་
ཐབས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཉིས། པཎྜི་ཏ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་དང་།
དགེ་སློང་ཁམས་པ་བ་རིའི་འགྱུར། འཕགས་མ་སེང་ལྗེང་ནགས་ཀྱི་སློལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས།
ཨ་རྒྱ་ཡའི་ཞལ་སྔ་ནས། དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་འགྱུར། ཕྱགས་རྗེ་སློལ་
མ་ལས་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས། རྒྱ་གར་བསེལ་བའི་སེང་ལྗེང་ཕྱག་དུ་སློབ་དཔོན་
ཉག་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བ་རི་ལོ་རྒྱུའི་འགྱུར་བ་བཅས་སོ། །

སྐྱས་པ།

རྒྱུད་དོན་གནད་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཁུངས་དང་བཅས། །
དགག་གཞག་སློང་བའི་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །
འོབས་རིམ་སློང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་ཐབ་དོན་ནམས། །
དབང་ལྗེའི་ཡུལ་དུ་ད་ལྟར་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཕར་བཏགས་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་དགག་སྐྱབ་ཆ། །
ཉྱོས་བྱུབ་ཆད་བྱུབ་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་པར། །
བདེན་གཉིས་ཉི་ཟླ་བྱུང་གི་འོད་ཆུབས་ཀྱིས། །
སྒྲོངས་པའི་ཐུན་ཆེན་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བྱུར་ཅིག །

ཕྱིན་དུག་བསྐྱུ་བཞི་ལ་སོགས་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི། །

ཉམས་ལེན་གནད་ནམས་ཇི་བཞིན་ངོ་འཕྲོད་དེ། །
རང་སེམས་བཅས་པ་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་དུ། །
རྟོགས་ནས་ཆོས་དོན་རྣལ་མས་ཤིས་བྱུར་ཅིག །

མདོར་ན་སྒྲིབ་གཉིས་དུག་གི་སོ་ཁ་ན། །
གཅེར་བུར་རྒྱ་བའི་རྒྱད་ལྗེ་གཏུང་བ་ཀུན། །
ཐུན་པའི་གནས་ལ་སྒྲོན་འོད་བཞིན་དུ་ནི། །
ཞིན་ས་བདེ་ཆེན་གོ་འཕང་ཐུར་འཕོག་ཤོག །

ཅེས་སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིན་ཕུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་ཉི་ཟླ་བ་འགྲེལ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། རང་ཡང་རྒྱད་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པའི་བྲིར་དུ། སེ་ར་ཆོས་སྒྲུང་དུ་པལ་ཆེར་བྲིས་བྲིན་ཅིང་། འཕྲོ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་མདོ་ཁམས་དཀར་མཛེས་རྫོང་ཐོག་རང་གི་པ་མའི་བྲིས་དུ་ (༢༠༡༥་༡༠་༢༠) ལ་རྫོགས་པར་སྐྱུར་བའོ། །

༣༡། །འཇམ་དབྱངས་གང་སྒོ་མའི་བསྐྱུས་དོན་གྱིན་
 རྒྱབས་ཆར་འབེབས་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། ཐོག་མའི་བྱང་རིམ་སོགས་དང་། བསྟོད་འབྲེལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་
 བློ། འཇམ་དབྱངས་གང་སྒོ་མ་འདི་མཛད་པ་པོའི་སྟོར་ལ་རང་རེ་ཁ་རྒྱན་དུ་གང་སྒོ་མ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བློ་མ་ཡལ་བ་
 བཞུགས་བཞེན་པ་འདི་ཉིད། བསྟན་འགྲུར་རྒྱུད་སྡེ་བུ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མཆོན་ལ་
 དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་སོ་ཞེས་མི་ཞིག་གི་མིང་ལྟར་འཁོད་འདུག །

མཛད་པ་པོ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། སྟོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་མཆོན་ཆས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་
 པ་རྟེན་ཏ་འབྱམ་ཕྱག་གསུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྩོག་ལོ་རྩེ་པའི་འགྲུར། ཞེས་གསལ།

བསྟོད་པ་འདི་པ་རྟེན་ཏ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་བཅུམས་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་པའི་ཞལ་རྒྱན་ཡོད་པ་དང་།
 སྟོབ་བྱང་ལས་སྟོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་མཆོན་ཆས་མཛད་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་དོ་རྩེ་མཆོན་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་པ་རྟེན་ཏ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་
 བཅུམས་པ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་བསྟོད་པ་དང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་གཅིག་པར་བྱང་བའི་
 གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ར་ན་ཐས། དོ་རྩེ་མཆོན་ཆ་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་ཚུམ་པ་པོ་ཡིན་
 ཏེ། པ་རྟེན་ཏ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་བཅུམས་པས་ཆོག་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱང་བས་སྟོབ་ལྟུང་ལྟུང་ལུ་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས།

བསྟོད་པ་འདི་རྒྱན་ལྷན་དུ་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་མན་ཡོན་ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་དེ་ཉིད་

ལས། གང་ཞིག་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གཅིག་དང་བདུན་དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་
དང་། བརྒྱ་དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྟོགས་པ་དེ་ནི་གོ་རིམ་སྡེ་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ། སྒྲིབ་པ་འདག་པ་དང་། ཐོས་པ་འཇིན་པ་དང་། སྟོབས་པ་དང་། མི་བརྗེད་པའི་
གཟུངས་དང་། སྤྱིར་སྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལ་
སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་
གསུམ་དུ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ཤེས་རབ་དང་
སྟོང་རྗེ། ལམ་དང་ས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཟོད་དེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་འཕགས་ནས་
སྤྱར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བྱིན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་
སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུ་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་ཡང་། ཁྱེུ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟོད་པ་སོགས་
དང་བསྟན་ན། འཇམ་ཞེས་པ་བཅེ་བ། དཔལ་ཞེས་པ་རུས་བ། གཞོན་ཏུ་ཞེས་པ་ལོངས་སྤྱུལ་ལ་
སྤྱར་ཏེ། མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ། རང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་གཉིས། ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་སྤྱི་
སྤྱི་གསུམ་མཐ་བཞི་སོགས་མངའ་བར་མཆོན་པའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། བསྟོད་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་
མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་མཐར་བྱིན་པའི་སྟོན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མངའ་ཚུལ་
གྱི་སྟོན་པ་མཆོད་བསྟོད་གཙོ་བོར་བྱས་སྤང་བས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུ་ཞེས་པའི་མཆོན་རྒྱས་
བཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཇུག། སྤྱིར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་
མཇོད་པ་དང་། ཁྱེུ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཇོད་པ་དང་། ཁྱོ་ཕུ་ལོ་རྩ་བས་བསྐྱར་བ་མཇོད་པོ་མཆོན་
མི་གསལ་བ་ཞིག་དང་། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་མྱེ་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་སོ། །

འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། དཔེ་མང་པོའི་ནང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ཏུ་སྤྱར་བ་ཞེས་གསལ་བ་ལས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་བྲིས་པའི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་
མེད་ཟེར་ཡང་། བྲ་ཏིའི་སྤྱུ་འགྲེལ་ལས། དག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་བྱའི་རོ་བོ་དང་རྣམ་པ་མ་

ལུས་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་སྤྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པའི་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེར། ཡི་གེ་སྟོན་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་
པ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ང་རོས་བྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་རྒྱད་
འགྲེལ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱ་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་ཆོད་ལྡན་རྣམས་སུ་མཆུ་ལྷི་སྟེ་འཇམ་དཔལ་
དང་། མཆུ་ཚྭ་ཁ་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་སམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་རུང་ལས། གཞན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཞེས་མི་འབྱུང་བ་ནི། དེའི་སྐད་དོད་ལ་ལེགས་སྒྱུར་དུ་མཆུ་ལྷི་ཚྭ་ཁ་དགོས་པ་
ལ་དེ་མེད་པས་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཞེས་ཟེར་ཡང་མཆུ་འཇམ་དང་། ཚྭ་ཁ་དབྱངས་ཡིན་པས་འཇམ་
དབྱངས་ཞེས་ཐོབ་ཀྱི། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡང་མེད་པས་ན། འཇམ་པའི་ཞེས་མིང་གཞི་བ་དང་
བྱུག་པའི་འི་ཡིག་འདི་གཉིས་ལྷག་པའི་སྟོན་རེད་མི་འདུག་གས། ལེགས་སྒྱུར་དུ་མཆུ་ཚྭ་ཁ་
ཞེས་བཞོད་ནས་ལྷི་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པ་ལྷི་བསྐྱུས་མིང་དུ་བྱས་ན། འཇམ་དབྱངས་ཞེས་
བའང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྐྱུས་མིང་དུ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་འོང་བས། དཔལ་ལ་བསྐྱུས་
མིང་གི་དོན་ཞིག་བཤད་རྒྱ་འདུག་ཀྱང་། པའི་ལ་ལེགས་བོད་གཉིས་སྐད་དུ་བསྐྱུས་མིང་དང་།
གོ་དོན་ལྷག་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། འཇམ་གྱི་གོ་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་ཀྱང་འདུག་སྟེ།
པར་འཆར་ཏེ། རྒྱད་འགྲེལ་ཀྱན་ཏུ་སྐབས་འདིའི་འཇམ་ཤེས་རྒྱད་འཇམ་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་
དང་འགལ་སྟེ། འདི་ལྟར་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ནི་གསུང་གི་སྤྱི་གདངས་འཇམ་
པའི་དོན་ཅུང་དུ་གོ་བས་སོ། །

དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་དཔལ་གྱི་འབྲུལ་རྗེས་གཉིས་བསྐྱུས་ནས་
བ་རྒྱུད་བྱས་སམ་བརྟགས། མདོར་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་འབྲི་
སྟོལ་གཉིས་ཡོད་པར་མཐུན་དགོས།

① ༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། སྤྱི་རྒྱུན་གྱུ་ཁ་པ་ལ་རྣམ་སྤྱུ་ཉིམ། བོད་སྐད་དུ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་
ཏན་བཟང་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་ལོ། །
གང་གི་མྱོ་གྲོས་སྤྱིབ་གཉིས་སྤྱིན་བལ་ཉི་ལྟར་ནམ་དག་རབ་གསལ་བ། །
རི་སྟེང་དོན་ཀྱན་རི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་སྟེགས་བམ་འཛིན། །
གང་དག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་མ་རིག་ལྷན་འཛོམས་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་བའི། །
འགྲོ་ཆོགས་ཀྱན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེ་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྷན་གསུང་། །
འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྟོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྟོང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོག་འགྲོལ་མཛད་ཅིང། །
མ་རིག་ལྷན་སེལ་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱ་གྱུ་རི་སྟེང་གཅོད་མཛད་རལ་གྱི་བསྐྱམས། །
གདོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་རྫོགས་རྒྱལ་སྤྱས་སྟུ། །
བཅུ་སྤྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྤྱས་བདག་སྟོའི་ལྷན་སེལ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །

གང་ཞིག་སྤྱག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས། གཅིག་དང་། བདུན་དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དང་། བརྒྱ་
དང་། སྟོང་ལ་སོགས་པ་དག་ཉོན་རེ་བཞིན་དུ་སྟོགས་པ་དེ་ནི་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིབ་པ་
འདག་པ་དང་། རོས་པ་འཛིན་པ་དང་། སྟོབས་པ་དང་། མི་བཟེད་པའི་གཟུངས་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་བ་
ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
དང་ལྷན་པར་འཇུག་རོ། །གང་ཞིག་ཉོན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་དུ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རི་
སྐད་བཞད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྷན་པས་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེའི་མདངས་རྣམས་རིམ་

① རྒྱད་ཅུ་པ། ༥༩ བ་༥། ལ་བཞུགས་པའི་ཆོག་རིས་རི་བཞིན་སྤྱིག་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞོད་པ་ཡིན།

གྲིས་བཟོད་པ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་འཕགས་ནས་སྤྱར་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་གོང་ཁྲིར་དུ་གྱིན་ནས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་
འགྱུར་རོ། །དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ། སྒོ་བ་དཔོན་རྟོ་རྟེ་མཆོན་
ཆས་མཛད་པ་རྩེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟོད་འགྲེལ་དངོས་ལ་གསུམ། མཁྱེན་བཅེ་བྱས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་
དང་། སྐྱ་གཉིས་སམ་སྐྱ་བཞི་མངའ་ཚུལ་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་དང་། སུན་ཆོགས་བཞི་ལྟ་གྱི་སྟོན་
ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་བཅེ་བྱས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་ཚུལ་ནི། གང་
གི་སྟོན་གྱིས་སྐྱབ་གཉིས་སྐྱོན་བྲལ་ནི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བ། །ཞེས་པས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་སྟོན་སྟོན་དང་། འགོ་ཆོགས་ཀྱན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེ། ཞེས་པས་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྟོན་སྟོན་དང་། ཉོན་མོངས་གཉིད་སྟོང་། ཞེས་དང་། ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོག་འགྲོལ་མཛད། ཅས་
དང་། མ་དེག་ཐུན་སེལ། ཞེས་དང་། སྐྱ་གསལ་སྐྱ་གྲུ་རི་སྟོན་གཅོད་མཛད། ཅས་སོགས་
གྲིས་བྱས་པའི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱ་གཉིས་སམ་བཞི་མངའ་ཚུལ་སྟོན་སྟོན་
བསྟོད་པ་ནི། གདོད་ནས་དག་ཅིང་། ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱའི་སྟོན་སྟོན་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་དང་བཅུ་
གཉིས་རྒྱན་སྐྱས། ཞེས་པས་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་སྟོན་ཏེ་སྐྱ་གཉིས་མངའ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟོན་
བསྟོད་ཅིང་། ཡང་ན་གདོན་ནས་དག་ཅིང་། ཞེས་པས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱ་ལྷགས་བསྟན་དང་། བཅུ་པ་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྐྱས། ཞེས་པས་མཆོན་དང་
དཔེ་བྱད་གྲིས་བརྒྱན་པའི་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་དང་ལོངས་སྐྱ་གཉིས་ཏེ་
སྐྱ་བཞིའི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་རུང་རོ། །

གསུམ་པ་སུན་ཆོགས་བཞི་ལྟ་གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི།
གོང་གི་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པའི་གསུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་དོན་སྤངས་
ཏོགས་སུན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད།

ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲེགས་བཅ་འཛིན། ཞེས་དང་། རལ་གྱི་བསྐྱམས། །ཞེས་བས་སྐྱའི་ཕྱག་
མཆོན་སྐོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་། །

བཅུ་ཕྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྒྲུམ། ཞེས་བས་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་
སོ་བརྒྱད་ཅུ་ཉེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྐྱ་ལ་བསྟོད་བ་ཡིན།

དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་གསུང་། །འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྐྱོགས། ཞེས་བས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་སྐོ་
ནས་བསྟོད་བ་དང་།

ས་བཅུའི་མཐར་སོན། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་ལུས་རྫོགས། ཞེས་བས་ཐུགས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་བ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
འཕྲིན་ལས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་བས། རང་དོན་སྤངས་ཆོགས་གཉིས་དང་། གཞན་
དོན་ལ་ངོ་ཐོ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལུན་ཆོགས་ཏེ་ལུན་ཆོགས་བཞི་ལྡན་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཀྱང་
བསྟོད་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སྐྱ་གཉིས་སམ་སྐྱ་བཞི་དང་། བཞེན་བཅེ་རུས་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་དང་། ལུན་ཆོགས་བཞི་ལྡན་བཅས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་བ་ཡིན་བས་རྒྱན་ལྡན་ཉམས་བཞེས་
སྐབས་དེ་བཞེན་དམིགས་སྐྱོར་ནང་ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱན་གྱིས་འབད་འཆའ་ལོ། །

༢༠༡༩/༩/༤/ ཉིན་གྲོགས་འགའ་ལ་ལན་དུ་སྟོས་བཤོ། །

སེ་ར་ཆོས་སྒྲར་ནས་ལྷ་རམས་བ་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༡༡། །མ་ཁིའི་འགྲེལ་བ་ཤད་འཕགས་མཆོག་སྤྲུགས་ཇི་
སྤྲུལ་བའི་དྲུང་བརྟེན་སྤྲུ་བ་
བཞུགས་སོ། །

བྱི་མེད་མཁའ་ལ་ཉི་མེད་སྤྲུང་ལྟར། །
ས་གསུམ་མཛེས་བར་བྱེད་བའི་གཉེན་གཅིག་ལྟ། །
བྱིན་ཅན་སྤྲུ་མ་མཆོག་དེའི་མཆོན་གྱི་སྤྲུ། །
བསྐྱལ་མཐའི་བར་དུ་ན་བའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །

འདི་ན་ཆེད་སེམས་ཚུ་གཉེར་འཕྱར་བའི་རྒྱལ་ས། །
མ་འགོག་རྒྱུ་རིང་གཞོང་དང་གྲོལ་སྤྲུ་སྤྲུ། །
དྲུང་སྤྲུ་མ་ཁིའི་རེ་ལྟ་དང་སྤྲུངས་ཏེ། །
མ་ཁི་ཡིག་དྲུག་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱ། །

ཅ་བ་མདོ་དང་ཡན་ལག་རྒྱ་བོད་གྱི། །
གསུང་རབ་ཁུངས་མའི་ཞལ་རྒྱན་ལ་དབྱེད་དེ། །
གཞུང་དོན་འཁེན་གྱི་གོར་ཉགས་དཀྱིལ་མའི་སྤྲུང་། །
ཉག་སྤྲུ་སྤྲུ་མོས་ཅེ་དགའ་ངོམ་ལ་སྤྲུ།

ཟ་མ་ཉོག་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། བཀའ་སྐུ་ལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ཡི་གོ་བྱུག་པའི་རིག་སྐྱགས་
ཆེན་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གོ་བྱུག་པའམ་གངས་ཅན་པའི་དག་རྒྱན་དུ་མ་ཁི་ཞེས་གྲགས་
པ་འདིའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྲོས་པའི་དོན་དང་། བན་ཡོན་གྱི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
ཨོྭ་མ་ཁི་པ་རྗེ་རྒྱ། ཞེས་འདོན་པ་ནི། རྟོར་བུའི་སྤེང་བ་དང་མེ་ཉོག་པ་རྒྱ་བྱུག་མཆོན་དུ་བཞེས་པའི་
ལྟ་མཆོག་ཁྲིད་ཀྱིས་བདག་གི་སྟོ་གསུམ་པོ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་
གྲགས་ཀྱི་དངོས་བྱུག་བསྐུལ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གྲགས་མཛུགས་སྐུ་ལ་
བའི་གསུང་ཡིན། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བཞིན་མཆོན་དོན་བཅས་བཤད་ན། ཨོྭ་ ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། གསུང་དེ་ལ་ཡི་གོ་ཨ་དང་། ལུ་དང་། མ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེས་སྤྱད་གཞི་མ་དག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་། སྤྱད་ས་འབྲས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་
གྲགས་གསུམ་སྟེ། དན་ཕྱོགས་ནས་སྤང་བྱ་གསུམ་དང་། བཟང་ཕྱོགས་ནས་འཛོལ་བྱ་གསུམ་སྟེ་
བྱུག་མཆོན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་མཆོན་པས་དོན་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་ཆོས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ན་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོ་འདི་དང་བྲལ་ནས། དག་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་གྲགས་གསུམ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།

འོ་ན་མ་དག་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མཛུགས་སྤྱད་དགོས། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་གང་
ཞེ་ན། ཅི་བ་དེའི་ལན་ནི། མ་ཁི་པ་རྗེ་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། འདིས་མ་དག་པའི་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལམ་དེ་
གཉིས་མཛུགས་ལྟ་ལྟམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དེ་བསྟན། དང་པོ་ཐབས་ནི། མ་ཁི། ཞེས་པའི་གསུང་
འདིས་བསྟན་ཏེ། མ་ཁི་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྟོར་བུ་ལ་གོ། རྟོར་བུས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་མཆོན་པ་རེད། མཆོན་ཚུལ་ནི། རྟོར་བུ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་དབུལ་
པོངས་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་སྤྱིད་

ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སོགས།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པའི་བྱས་པར་
ཡོད་པར་མཆོག།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ནི། བརྗེ་ཞེས་པས་བསྟན། བརྗེ། ཞེས་པ་འདི་མེ་ཏོག་བརྗེ་ལ་
གོ་དགོས། མེ་ཏོག་བརྗེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོན་ཞིང་མཆོན་ཚུལ་ཡང་།
བརྗེ་ལ་རང་ཉིད་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བྱས་པ་ཞིག་རང་
ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་བ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་
འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྟོན་དེ་སྟོང་བའི་བྱས་པ་ཞིག་རང་ཆས་སུ་
ཡོད་པར་མཆོན།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཞེས། རྒྱུ། ཞེས་པས་དེ་
གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ནི་སྐབས་འདིར་བྱང་དུ་འབྲུག་པའི་དོན་ཡིན་པས།
ཐབས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འཆད་ན། མི་མ་ཁི་བརྗེ་རྒྱུ། ཞེས་པའི་གསུང་འདིས། མ་དག་པའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་དག་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་འཆར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་འཐོབ་པར་འདོད་ན། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་རང་གི་འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་བྱས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་མི། ཞེས་པས་སྤང་བྱ་མ་དག་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། འཐོབ་བྱ་དག་པའི་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་གསུམ་བསྟན། མ་ཁི་བརྗེ། ཞེས་པའི་གསུང་འདིས། ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་བསྟན། རྒྱུ། ཞེས་པའི་གསུང་འདིས། ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེས་ན་ཡིག་འབྲུ་བྲུག་པོ་འདིས་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་བ་དང་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་འབྲུག་ལྟོག་གི་རིམ་བ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྲས་དོན་ནི། ཡི་གེ་དྲུག་གིས་སྤྱང་གཞི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྐྱོ་
གཙུག་བ་དང་། སྤྱངས་འབྲས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་དོ་རྩེ་འཆང་དང་དྲུག་མཆོན། མཆོན་
བའི་རིམ་བ་ནི། ལྷོ་གྲིས་ལྷའི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ་ནས་རྩྭ་གིས་དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ་ཡིན་
ཏེ། བཀའ་འབྲུམ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། ཞེས་
བ་ནས། ལྷོ་གྲིས་ལྷའི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ། མས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ། ཁྱིམ་མའི་སྐྱེ་སྐྱོ་
གཙུག་བ། བད་ཡིས་དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ། མེས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙུག་བ། རྩྭ་གིས་
དཔྱལ་བའི་སྐྱེ་སྐྱོ་བཙུག་བ་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སྟོངས་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
འདི་བྱངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

སྤྱངས་འབྲས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་དང་དོ་རྩེ་འཆང་དང་དྲུག་མཆོན་བའི་ཚུལ་གསུང་
རབ་གང་ལས་མ་མཇུག་ཡང་། ཡི་གེ་དྲུག་པོ་འདི་ཆོན་གྱིས་མཛེས་ཆས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་
དག་ཏུ། སྤྱང་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་ལ་ལྷོ་དཀར་པོ། མ་ལྷང་ཁྲ། ཁྱིམ་པོ། བད་ཅུང་ཟད་དཀར་
ཤས་ཆེ་བའི་སྟོན་པོ། མེ་དམར་པོ། རྩྭ་ཅུང་ཟད་ནག་ཤས་ཆེ་བའི་སྟོན་པོར་བྱེད་སྟོལ་ལྟར་
ན། ལྷོ་གྲིས་ནས་སྤྱང་དཀར་པོ། མས་དོན་གྲུབ་ལྷང་ཁྲ། ཁྱིམ་རིན་འབྱུང་པོར་པོ། བད་གྲིས་
མེ་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ། མེས་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། རྩྭ་གིས་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོན་པོ་མཆོན་
བའི་དོན་དུ་བྲས་འདུག་སྟུམ་མོ། །

ཡང་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ། ལྷོ་གྲིས་ལྷའི་ར་རྒྱལ། མ་ཡིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱག་དོག །ཁྱི་
ཡིས་མའི་འདོད་ཆགས། བད་གྲིས་དྲུང་འགྲོའི་གཏི་ཐུག །མེ་ཡིས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་བཞུག་སེམས།
རྩྭ་གིས་དཔྱལ་བའི་ཞེ་སྤང་སྟེ་སྤྱང་བྱ་བེ་མ་དྲུག་འཛོམས་བར་མཆོན་བ་དང་། ལྷོ་གྲིས་སྐྱིན་
བའི་བར་བྱིན། མ་ཡིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་བྱིན། ཁྱི་ཡིས་བཟོད་པའི་བར་བྱིན། བད་གྲིས་

བཙོན་འགྲུས་གི་པར་ཕྱིན། མེ་ཡིས་བསམ་གཏན་གི་པར་ཕྱིན། རྒྱ་གིས་ཤེས་རབ་གི་པར་ཕྱིན་
ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བའི་ལམ་དུག་མཆོན་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེང་སང་མ་ཤི་ལོག་བྱ་དང་རྩོམ་གསུ་འབྲི་བའི་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས། ཡིག་དྲུག་
གི་སྟེང་དུ་སྡོམ་ཡིག་བསྒྲན་ནས་མ་ཤི་ཡིག་འབྲུ་བདུན་པ་འབྲི་སྟོལ་དང་བཞི་གཏེར་ཡིག་འགའ་
ཞིག་གི་འབྲི་སྟོལ་མཆེད་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཡིག་འབྲུ་དྲུག་པ་ལས་བདུན་པར་
གསུངས་པའི་མདོ་གཅིག་གྲང་མེད་པར་མ་ཟད། ཟ་མ་ཏོག་བཞོད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཡི་
གོ་དྲུག་པ་ཞེས་ཡིག་འབྲུ་དྲུག་གིས་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད། གཏེར་ཡིག་འགའ་
ཞིག་ལས་ཡི་གོ་བདུན་པར་གསུངས་པ་ཡང་ནང་ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་ཡི་གོ་དྲུག་པ་དང་
ལྟན་དུ་སྡོམ་ཡིག་གྲང་སྟོམ་བཞུས་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཅུ་ལས། ཡིག་ཐོག་དུ་
འགོད་པའི་ཆེ་སྡོམ་ཡིག་འབྲི་བ་འདི་བཀག་པར་སྒྲང་སྟེ། བྱང་གཏེར་ལས། ཕྱི་ནི་སྟོག་སྤྲས་ཞི་
བའི་ཚུལ་ཡི་གོ་དྲུག་པ་རྩོམ་ཆེའི་སྤྲེལ་ཞེས་དང་། གསང་བ་སྟོག་གི་མཐའ་རྟེན་ཅན་སྟེ། སྟེགས་
མའི་དུས་སུ་སྟོག་མཐའ་རྟེན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡི་གོར་འགོད་པའི་ཆེ་སྡོམ་སྤྲས་དོན་དུ་
བྱས་ནས་ཡི་གོ་དྲུག་པ་ཞི་བའི་ཚུལ་ལག་ལེན་ལ་འགྲེལ་རྒྱ་དང་། ནང་གསང་བ་ལམ་དུ་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ་སྡོམ་ཡིག་སྟོག་གི་མཐའ་རྟེན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉམས་
ལེན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་བའི་དགོངས་གཏེར་སྟོང་ཆེན་སྟེང་གི་
ཐིག་ལེ་ལས་ཆེ་བའི་སྟེང་ན་གྲགས་སྟོག་སྡོམ་ཀར་པོ་དེ་མཐའ་ཡི་གོ་བདུན་པས་བསྟོར་བ་
ལས་ཞེས་སྟོམ་པའི་ཆེ་སྡོམ་ཡིག་སྟེང་ན་གྲགས་སྟོག་སྡོམ་དཀར་པོ་དང་། དེའི་མཐའ་སྟོར་དུ་ཡི་གོ་
བདུན་པ་བཞོད་ནས་བསྟོམས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟགས་ན། ཡིག་བདུན་མ་འདི་ནས་
འབྱོར་པ་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱན་མིན་གྱི་སྟོམ་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པར་གསལ་སོ། །

དེས་ན་གཏེར་སྟོན་གྲུབ་ཆེན་དག་གི་དགོངས་པ་རྩི་བཞིན་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་
གིས་གཏེར་ནས་བྲངས་པའི་གཏེར་ཡིག་རྣམས་སུ་ཡིག་བདུན་འཁོད་པ་ཅུ་རྒྱ་མཆོན་དུ་

བྱས་ཏེ། ལྷན་པོ་ཉར་ལ་དགའ་བ་དུ་མས་རྩོམ་གྲས་པ་གསུམ་སོགས་སུ་རང་བཟོའི་ཡིག་
བདུན་མ་བཀོད་ཅི་ཐུབ་བྱས་པ་ལས་དར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས་ཡིག་བདུན་འཐད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་ཙོང་མེད་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ལས་
རིགས་འདི་དག་བསྟན་ལ་སྤྱིང་ནས་ཤུལ་ཆ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཅི་ཐུབ་ལ་འབད་པར་གཤམ་
ཆེས། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཨོ་ལ་འའ་འདོགས་དང་རྩེ་ཆེས་བྲིས་ཏེ་ཡི་གེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་
མཛད་དེ། ཨོྲེ་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་ལྟའི་ཡི་མེས་ལྟ་དང་ལྟ་
ལྟ་མཚན་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱེད་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་ཨོྲེ་ལ་འའ་འདོགས་མེད་
དུ་མི་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རང་བཟོའི་རྩལ་ཆོག་སྤྱུག་གི་ཁ་བའི་གཏམ་སྟེ། སྤྱེད་འགྱུར་
སྐབས་སུ་ཨོྲེ་ལ་འའ་འདོགས་མེད་དུ་མི་རྒྱུང་ན། རོང་སྟོང་གཉིས་ཞེས་སྤྱེད་འགྱུར་ཉིང་མའི་ཁྱོད་
ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཨོྲེ་ལ་འའ་འདོགས་བཞེད་དགོས་ཆོད་ཡིན་ཡང་།
རོང་ཐོམ་བཤུ་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
ལས། རོང་ཐོམ་བཤུ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཨོྲེ་ནི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་འདུས་པ་
ལས་ཨོྲེ་སྟེ་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་དུའང་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཨོྲེ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁྱད་པར་དུ་ཡིག་བདུན་མའི་འབྲི་སྟོལ་ཁག་ཏུ་གཏྲར་ཆོག་མདའི་བཞེན་རྒྱན་འབྲམས་སུ་
བྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་། ཡིག་བདུན་མ་དང་ཨོྲེ་འའ་འདོགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་འབྲི་རྒྱན་རྣམས་གཏྲར་ཡིག་
ལས་མཆེད་པ་དང་མདོ་ཆོག་མིན་པ་བཅས་དཔང་པོ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་པན་ཡོན་ནི།

ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བཀའ་སྤྱལ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ཡི་གེ་དུག་པའི་
རིག་སྤྱགས་ཆེན་མོ་འདི་འབྲིར་འཇུག་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འབྲིར་

འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མ་རབ་དང་མཉམ་པ་སྒྲུབ་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱེད་ཅིང་བྱས་ནས་ཉིན་
གཅིག་བཞིན་དུ་རིང་བསྐལ་འཇུག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ནི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་
རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོའི་ཡི་གེ་འབྲུག་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྲིན་པ་ཙམ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་པད་མའི་མཆོག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་
རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་མོ་ང་ལ་བྱིན་ཅིག །ངས་སེམས་ཅན་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟག་
སྟོང་དུ་མ་དག་དེས་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ཅིང་སྤྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པད་མའི་མཆོག་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་
རིག་སྤྲུགས་འདི་བྱིན་ནོ། །མི་མ་ཁི་པད་མེ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་
བཀའ་འབྲུམ་ལས་འགོ་བ་དྲུག་གི་སྒྲེ་སྟོ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི་པན་ཡོན་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཅིག་མཆོན་དོན་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱིན་རྒྱབས་ཅན་གྱི་གསུང་འདི་
རིགས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་འདི་ཡོད་དང་འདི་མེད་ཅས་ཁ་ཆོན་གཏན་ནས་བཅད་མི་རུང་ཞིང་།
གཅོད་ན་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་ལ་སྤྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བས་སྟོ་གང་ས་ནས་
གཟབ་དགོས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅེ་བ་
སྟར་ཤར་བ་ཡིན་པས་སྤྱབ་པ་པོ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བྱང་ན་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་
བྱུང་གང་འདོད་སྟེར་བའི་རུས་པ་ཡོད་མིན་ལ་ཐེ་ཆོས་མི་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱང་

མ་ཤིའི་འགྲེལ་བཤད་འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་བའི་དྲང་བཟ།

ཡིད་ཆེས་བའི་ལུང་། ཅི་མ་མེད་བའི་རིགས་པ། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་ཡས་
བ་ཡོད་པ་རྣམས་ཞིབ་པར་སློབ་དཔོན་མཁས་བའི་རག་ལས་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་པ།

འདི་བཀྲིས་དག་བས་སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་འགོ་ཀུན། །

ཀུན་བྱང་འབྲུག་ལྗོག་ཚུལ་ལ་ངེས་ཉིད་དེ། །

ཁྱེད་ཆེན་དར་མས་སྣ་ལམ་གཙུག་པ་བཞེན། །

སྐྱ་བཞི་རིན་ཆེན་སྲིད་དུ་སོན་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུལ་གྱི་སྟོང་པོ་མ་ཤིའི་འགྲེལ་བཤད་འཕགས་
མཆོག་སྤྲུལ་བའི་དྲང་བཟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སེར་བྱེས་དག་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་
ནམས་ཀྱིས་བྱི་ལོ་༢༠༡༥་ལྷོ་བ་༡༡་པའི་ཆེས་༡༩ཉིན་མ་ཤི་དྲང་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་ཞིག་ཏུ་སོང་
བའི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་མདོ་ཁམས་དཀར་མཛེས་ཡུལ་དུ་བྱིས། །

ལྷ་རམས་པ་དག་བཤེས་ཡ་མའི་ལེགས་བཤད་གཅེས་སྦྱོང་ཁང་གི་
ཆོགས་མི།

ལྷ་རམས་དག་བཤེས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད།
བཀའ་རམས་པ་འགྱུར་མེད་བསྟན་འཛིན།
བཀའ་རམས་པ་སློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།
བཀའ་རམས་པ་བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ།

ལྷ་རམས་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན།
བཀའ་རམས་པ་འཆི་མེད་འཕྲིན་ལས།
བཀའ་རམས་པ་དབལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ།
འདུལ་གསར་བྱམས་པ་དོ་རྩེ།

